

Un NO
per a ningú.

Memòria 2011

Càritas

Diocesana de Barcelona

Edita
Càritas Diocesana de Barcelona

Fotografies: Arxiu Càritas

Dissenys de portada i contraportada
Bassat & Ogilvy

© 2012. Càritas Diocesana de Barcelona
Pl. Nova, 1. 08002 Barcelona
Tel. 933 441 650

Sumari:

1. Presentació	5
2. Qui som?.....	7
3. Radiografia d'una realitat	9
4. Balanç de l'activitat social.....	11
5. L'acció parroquial i arxiprestal	32
6. Voluntariat	33
7. Sensibilització i denúncia	37
8. Les persones ateses per Càritas Diocesana de Barcelona.....	42
9. Treball en xarxa: Entitats a les quals Càritas dóna suport	48
10. Balanç econòmic.....	51
11. Agraïments	54
12. Càritas al territori. Punts d'acollida	56

1. Presentació

Un signe de l'autenticitat de l'evangelització és la solidaritat envers els pobres i necessitats. A la nostra arxidiòcesi, hem cregut convenient presentar i potenciar el programa que hem iniciat d'ajut als joves que no tenen treball – són el 50% de la joventut -. Aquest projecte s'ha confiat a Càritas.

Mons. Lluís Martínez Sistach
Cardenal arquebisbe de la diòcesi de Barcelona

5

Per a Càritas, **la feina i l'habitatge condicionen el futur de la persona**. Aquesta tan sols pot desenvolupar les seves capacitats i posar-les al servei de la societat si aquests pilars se sustenten en una base sòlida.

Així, tot i que l'any 2011 va continuar marcat per la crisi i malgrat que això ens inquieta molt, a Càritas vam encetar –i hi seguirem treballant aquest 2012– un **treball addicional en aquells temes** que s'han d'abordar per evitar que els efectes de la situació actual perdurin en el temps:

1.- L'**atur**: som davant d'una **emergència** que requereix, urgentment, un **pacte d'Estat de totes les forces polítiques, econòmiques i socials**. A la manca de feina s'hi afegeix l'exhauriment del subsidi d'atur i, per tant, **comença a augmentar el nombre de persones que ja no tenen cap ingrés**. Situació que genera un greu deteriorament personal, físic i psíquic, i per això hem engegat el nou programa **"Càritas per l'Ocupació"** amb l'objectiu de facilitar la reinserció al mercat laboral d'aquelles amb més dificultats.

2.- Al risc de **pèrdua de l'habitatge** s'hi ha afegit la dificultat per accedir-hi, motiu pel qual tenim en funcionament, des del passat setembre, el nou **"Servei de Mediació en Habitatge"**.

3.- La **pobresa hereditària**, ja que **1 de cada 4 infants està en situació de pobresa**. Per això hem posat en marxa el nou programa de **"Prevenió de la Pobresa Infantil"**, que ofereix una atenció integral i integrada als menors i a les seves famílies.

Aquestes iniciatives s'emmarquen en la campanya **"Un NO per a ningú"**, iniciada el Nadal de 2011, que a Càritas esdevé un **"Sí per al futur de tothom"**.

Vivim en una societat on les persones estan al servei de l'economia. Malgrat això, a Càritas creiem que si totes i tots treballem perquè l'economia es posi al servei de les persones fent que la justícia social sigui present en el nostre dia a dia, trobarem nous camins que ofereixin un **"Sí per al futur de tothom"**.

Jordi Roglá de Leuw
Director

2. Qui som?

Som Església, i per tant, Càritas la formem: comunitats cristianes, voluntariat, professionals, socis i donants i totes aquelles persones i grups que, des de diferents accions i responsabilitats, treballen conjuntament en favor de la missió que Càritas té encomanada.

La Missió

La missió de Càritas consisteix a acollir i treballar amb les persones en situació de pobresa i necessitat, perquè siguin protagonistes del seu propi desenvolupament integral, des del compromís de la comunitat cristiana. Inclou **l'acció social, la sensibilització de la societat i la denúncia de les situacions d'injustícia**.

Des de Càritas volem construir entre tots un món més just:

- **Des de la dignitat de la persona:** al servei dels més pobres, sense distinció de religió o d'origen cultural o ètnic a fi que esdevinguin actors i subjectes de la seva pròpia història.
- **Des del treball per la justícia social:** lluitant contra la pobresa, l'exclusió, la intolerància, la discriminació i tota forma de violació dels drets humans.
- **Des de la solidaritat i el compartir fratern:** perquè tots siguem veritablement responsables de tots.

Consell de Càritas

- Delegat Episcopal de la diòcesi de Barcelona: Mn. Salvador Bacardit i Fígols
- Delegat Episcopal de la diòcesi de Sant Feliu: Mn. Joaquim Rius i Adell
- Delegat Episcopal de la diòcesi de Terrassa: Mn. Francesc Caterineu i Vilageliu
- Director: Sr. Jordi Roglà de Leuw

Membres del Consell:

▪ Sra. Maria Amor i Cervera	▪ Sr. Ricard Mèlich i Niubó
▪ Sr. Jordi Camprubí Berraondo	▪ Sr. Xavier Oncins i Casanova
▪ Sr. Esteve Camps i Sala	▪ Sra. Montse Padilla i Merino
▪ Sr. Ernesto Casa Aruta	▪ Sr. Manuel Ribas Montobbio
▪ Sra. Mercè Darnell i Viaña	▪ Sr. Joan Rigol i Roig
▪ Mn. Josep Esplugas i Capdet	▪ Sra. Carolina Roig i Soriano
▪ Sr. Félix Feliu i Quintana	▪ Sra. Anna Rubió i Garcia
▪ Sr. Tomás Gamarra de la Villa	▪ Sr. Jaume Sala i Maltas
▪ Sra. Montserrat Grau i Tarruell	▪ Sra. Anna Sánchez i Díaz
▪ Sra. Conxa Marquès i Vidal	▪ Sra. Pilar Taché i Sererols
▪ Sra. Juana Martín Martín	▪ Sr. Ramon Terradas i Prat
▪ Sr. Mateu Martínez i Guarro	▪ Sr. Joan Torrents i Andreu

3. Radiografia d'una realitat

La realitat que constatem des de Càritas ens mostra com **s'està enquistant la pobresa i l'exclusió** en una societat que es considerava a si mateixa com una de les més benestants del context espanyol. Malauradament, les xifres ens donen una foto ben diferent.

Durant el 2011, **l'acció social de Càritas va arribar a un total de 253.591 persones: Càritas a les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa va atendre un total de 57.868 persones**, a les quals cal sumar-hi les **195.723** que **van rebre ajuda directament de les parròquies i arxiprestats** de les tres diòcesis.

Pel que fa a les ajudes a necessitats bàsiques, **l'import total d'aquests ajuts puja a 7,4 milions d'euros: Càritas Diocesana** hi va invertir **3.260.000€**, augment de **més del 30% respecte de 2010**. Si hi sumem l'**1,6 milions** que les **parròquies** van invertir també a cobrir necessitats bàsiques de les famílies, i els més de **2,5 milions gestionats pel programa Caixa Proinfància**. Això vol dir que **l'atenció és més intensa**.

A més, **el 70% d'aquestes persones ja fa anys que les atenem o han tornat a necessitar la nostra ajuda**. És a dir, que parlem d'una pobresa crònica i estructural. **L'atenció s'allarga més en el temps.**

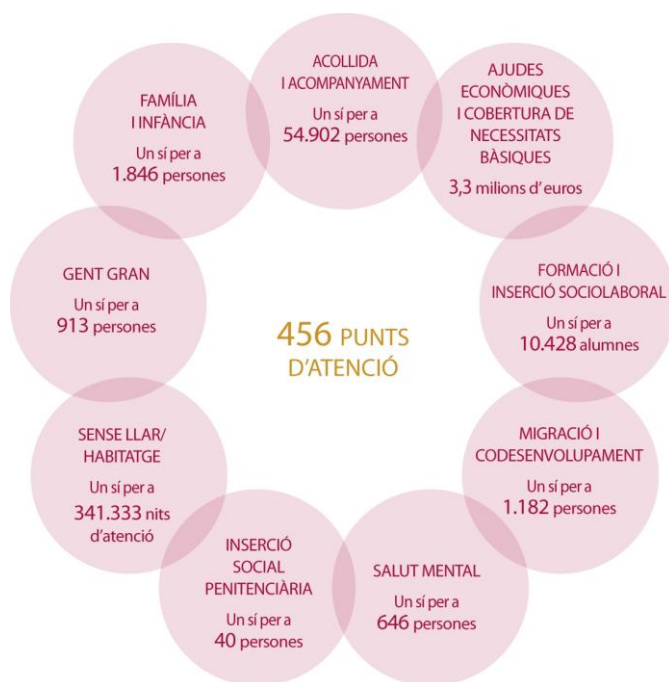
Per atendre aquesta realitat, a Càritas Diocesana vam augmentar els **punts d'atenció** que tenim repartits pel territori de 430 a **456**.

Per tant, la radiografia resultant ens mostra com, una vegada més, les receptes aplicades per curar-nos de la crisi –els retalls al benestar social: sanitat, educació, serveis de dependència, transferències socials, habitatge social, serveis socials, etc.– lluny de donar resultat, estan fent créixer el nombre de persones en exclusió o en risc d'estar-ho.

Cal començar a introduir estímuls econòmics que generin ocupació, abans que la fractura social que hem detectat no s'agreugi. Si les persones no poden treballar i es destrueix l'Estat del Benestar, no haurem de parlar d'una "generació perduda", sinó que haurem perdut tota possibilitat de regeneració i haurem hipotecat el futur dels nostres néts (ara els atenem com a infants i després els atendrem com a adults).

La pobresa és més intensa i l'atenció s'allarga més en el temps.

Punts de servei per Programa d'atenció de Càritas de les Diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa

11

Perfil de les persones ateses

Persones ateses per **Càritas Diocesana de Barcelona**: **57.868** (el **2%** més que el 2010)

Ateses per primera vegada: **30%**

Llars ateses: **23.044**

Serveis prestats: **74.676**

Punts d'atenció: **456**

Persones ateses per les **Càritas** parroquials i arxiprestals: **195.723**

Total persones ateses per **Càritas**: **253.591**

Barcelona: **58%**

Sant Feliu: **18%**

Terrassa: **24%**

- Majoria de dones, sobretot de més de 64 anys.
- Adultes: **45%** Menors d'edat: **35%**
- Famílies amb fills: **49%** Famílies sense fills: **17%** Unipersonals: **34%**
- Lloguer: **41%** Habitació de relloguer: **30%** Propietat: **14%**
- Nascudes a Espanya: **41%** Magreb: **24%** Amèrica: **23%**
- Aturades: **68%** Treballen amb contracte: **12%**

Ajudes a necessitats bàsiques:

Total: **4.898.952€** (un **30%** més que el 2010); **7,2M€** gestionats

Ajudes econòmiques directes: **2.505.385€**

Ajudes en espècie (aliments): **754.367€**

A banda, les parròquies i els arxiprestats han donat a les famílies de les seves comunitats ajudes per valor de **1.639.200€**.

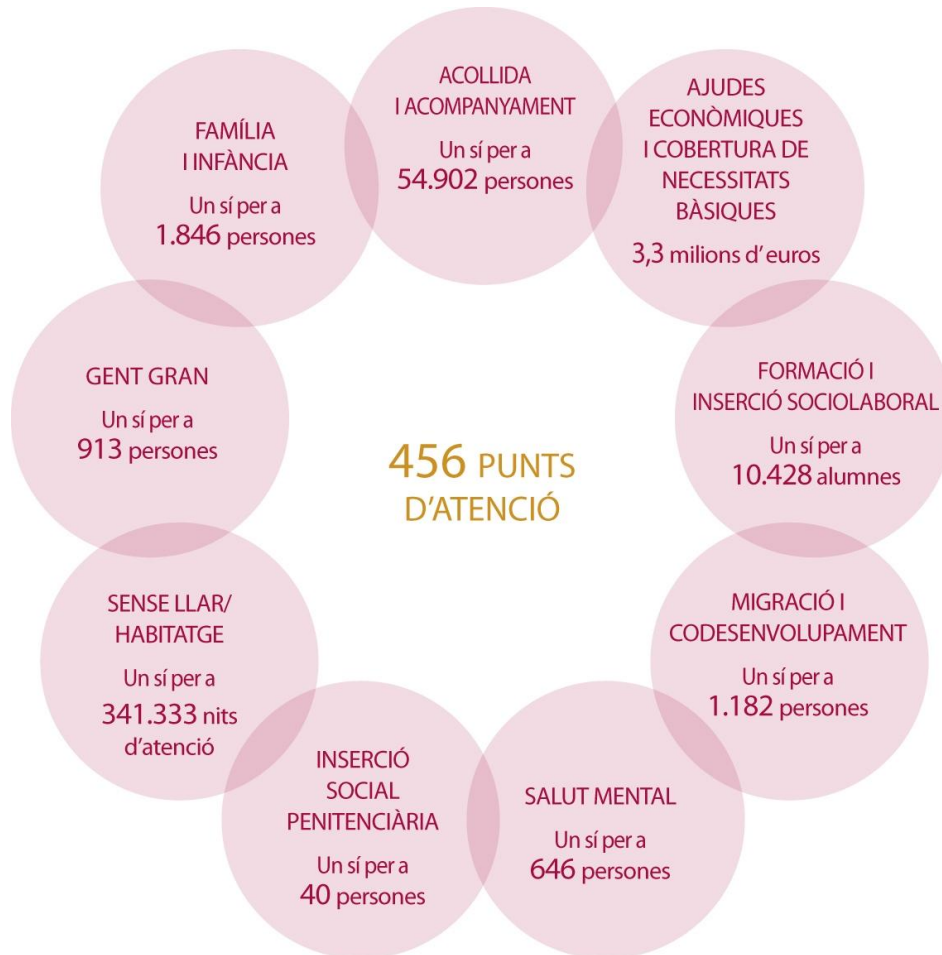
A més, des de **Càritas** s'han gestionat **2.284.000€** del programa Caixa Proinfància de "la Caixa" en concepte d'alimentació i higiene.

4. Balanç de l'activitat social

Sentim per tot arreu que Càritas es troba desbordada per les nombroses peticions d'ajuda. Voldríem, així mateix, que es trobés sobreeixida per la generositat de les comunitats cristianes: Aquell amor concret que no té límits, ni en quantitat, ni en qualitat, perquè és gratuït.

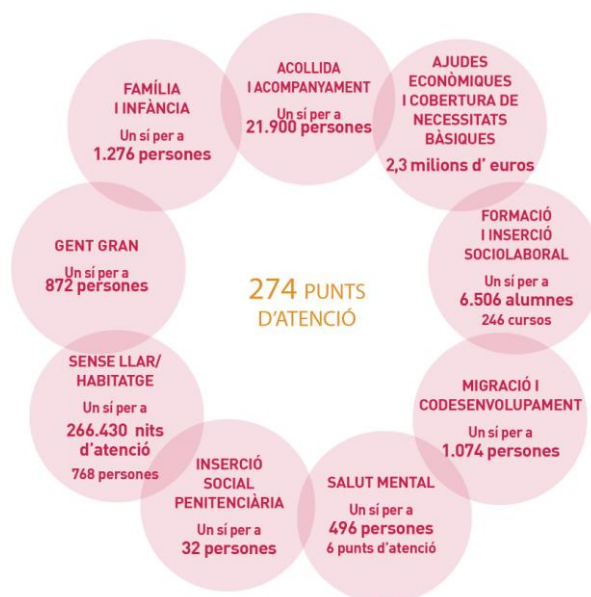
Mons. Agustí Cortés Soriano
Bisbe de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

12

En les pàgines que segueixen, despleguem el Catàleg de Programes i Serveis, per tal de fer més visible l'acció social de Càritas. Una acció social pròpia, però que sovint també es porta a terme en col·laboració amb altres entitats. Així, les **57.868 persones** ateses han rebut un total de **74.676 serveis** en els **456 punts d'atenció** de les tres diòcesis.

Diòcesi de Barcelona:

13

Diòcesi de Sant Feliu:

Diòcesi de Terrassa:

Acollida i acompanyament

L'Acollida és la raó de ser de Càritas. Acollim les persones, independentment de la seva procedència, raça, religió i tendències polítiques. **Durant el 2011 es van obrir 17 nous punts d'atenció d'aquest Programa.**

	PUNTS D'ATENCIÓ	PERSONES ATESES
TOTAL	192	54.902
BCN	103	21.900
SF	30	10.891
T	59	22.111

45 Centres d'acollida i acompanyament individual

Estan distribuïts a les tres diòcesis per tal de poder realitzar una primera acollida individual i si cal un procés per millorar la situació amb la participació activa de la persona i la comunitat que l'acull.

20 Espais d'acollida i relació grupal

Són espais grupals d'acollida pensats per fomentar la relació entre persones que es troben soles o amb poca xarxa social. S'hi fan activitats per al coneixement mutu, de suport i d'intercanvi de pautes culturals i de criança. **El 2011 es van obrir 3 nous espais.**

2 Assessoria jurídica general

Servei liderat per un equip voluntari de professionals del Dret que assessoren segons l'especialitat (laboral, habitatge, família, penal, civil). **Coincidint amb el 60è aniversari, l'any passat s'obrí un nou punt d'atenció.**

119 Punts de servei d'ajuda a les necessitats bàsiques

A través de tota la xarxa de les Càritas parroquials, es lliuren aliments, roba, productes d'higiene, parament de la llar... **13 d'aquests punts són nous del 2011.**

6 Serveis d'Ajuda Econòmica

Ajuda econòmica a persones i famílies per poder fer front a despeses com aliments, lloguer, habitacions rellogades, transport, despeses escolars... És temporal i es dona amb seguiment social.

L'acollida individual és un espai d'escolta per conèixer la persona i la seva situació

Família i infància

Les famílies en situació de risc necessiten suport per atendre les seves necessitats. Per això, l'atenció que fa Càritas és integral i té una dimensió comunitària. A més, dedica una atenció especial a infants, adolescents i joves per la seva alta vulnerabilitat.

El 2011 es van obrir 6 nous punts d'atenció.

	PUNTS D'ATENCIÓ	PERSONES ATESES
TOTAL	49	1.846
BCN	30	1.276
SF	11	283
T	8	287

15

7 Centres oberts i de dia per a infants i adolescents

Són centres que funcionen a diari a la sortida de l'escola. S'hi programen activitats formatives i lúdiques i si cal, els infants s'hi dutxen, berenen i sopen. Tenen un servei de recollida dels menors a les escoles i d'acompanyament a casa.

2 Centres de lleure

A través d'un equip de monitors, es fan activitats de lleure, esportives, jocs, tallers, així com sortides, excursions i colònies.

18 Espais de reforç educatiu individuals o grupals

En aquests espais es treballen objectius d'aprenentatge i s'acompanya el desenvolupament educatiu dels infants. **Durant el 2011 es van obrir 3 nous espais.**

2 Casals de joves

En els casals, els joves poden ser protagonistes en el seu procés d'autonomia personal a través d'activitats lúdiques, formatives o bé d'inserció laboral.

13 Centres de suport a mares i fills

Centres on a través d'activitats quotidianes: banys, àpats, jocs, etc. les mares (amb fills de 0 a 3 anys) milloren les seves funcions maternals i es donen suport entre elles. També s'hi treballa: l'alimentació, l'atenció pediàtrica i la psicologia infantil. **El 2011 van entrar en funcionament 3 nous centres.**

5 Serveis d'ajuda a la llar per a famílies

Servei assistencial i educatiu que s'ofereix a domicili, per donar suport a les necessitats bàsiques i socials (la higiene, l'alimentació, la salut, la cura dels fills...).

2 Cases d'acollida per a mares i fills

Són cases d'estada temporal per a dones soles i/o amb fills, en risc d'exclusió o en situació de maltractament. S'hi realitza un acompanyament educatiu i social.

El matern infantil de Sabadell: Experiència veterana

16

Les relacions i experiències que viu l'infant els primers anys de vida són les que marcaran de forma decisiva la seva personalitat i per tant el seu posterior desenvolupament. Per això **és important poder intervenir de forma precoç en la relació mare-criatura**, sobretot en situacions que es detectin dificultats i/o disfuncions en aquesta interrelació.

Al matern **es treballa a partir del vincle afectiu entre la mare i l'infant**, tenint sempre en compte la figura del pare, hi sigui o no, amb l'objectiu d'afavorir que s'estableixi una relació sana i satisfactòria al si de la família.

La intervenció se centra en l'atenció, acompanyament i suport a la mare, en les seves necessitats, neguits, dubtes, dificultats, capacitats i possibilitats; en la criatura, per tal de garantir que es satisfacin les seves necessitats al llarg del procés evolutiu físic i emocional, que li permetin adaptar-se i integrar-se en el seu entorn i en la relació mare/infant que

es construeix a partir de les funcions de cura que realitza la mare (alimentació, atenció física i higiene, empatia o consonància emocional, capacitat per a detectar i entendre els neguits del nen, per tranquil·litzar-lo i posar límits i normes en les diferents etapes del seu desenvolupament i també, la relació i socialització amb la família i amb l'entorn).

Tenint en compte les dificultats personals i socials de les famílies ateses, també es realitza una **funció de suport en la seva (re)inserció** en un entorn que sovint el senten com a hostil, amb l'objectiu que el coneguin i puguin trobar els recursos i eines per millorar la seva situació personal, familiar i social.

Al llarg dels quasi 20 anys de vida que té aquest matern, hi han participat nombroses famílies. Actualment, cada matí, **el Matern de Sabadell dóna suport a 12 famílies.**

Alosa, un projecte d'acollida a Santa Coloma de Gramenet

17

El mes de juny es va beneir un nou local anomenat Espai Alosa (en referència a l'au migratòria), un **nou centre de Càritas a Santa Coloma de Gramenet** que acull famílies i infants que necessiten una atenció especial

L'acte de benedicció, encapçalat per Salvador Bacardit, delegat episcopal de Càritas, també va comptar amb l'assistència del director de la institució, Jordi Roglà, Carolina Roig i Maria Fernández responsables del projecte a la ciutat, M. Antònia Pla i Jaume Amigó, dos dels voluntaris que hi col·laboren, a més de persones ateses al centre.

A Alosa **s'hi atenen nens i nenes d'entre 6 i 12 anys**, a través d'un reforç educatiu que afavoreixi el seu desenvolupament personal i escolar.

I per als infants de 0 a 3 anys i les seves famílies s'ha obert un centre matern infantil que fa una tasca preventiva. Amb l'objectiu de millorar les competències maternals i parentals, i enfortir la relació afectiva entre els progenitors i els seus fills.

En aquests locals també **s'hi acompanyen persones que necessiten orientació laboral i formació** per entrar al mercat laboral. També inclou un pis compartit. **És un espai obert a la diversitat, la tolerància i al creixement personal de les persones.**

Formació i inserció sociolaboral

Aquest programa ofereix acompanyament, formació i orientació sociolaboral per tal de garantir el manteniment econòmic de les persones de forma autònoma. Aquest ha estat un dels programes al qual Càritas s'ha dedicat especialment, **incrementant en 11 els punts d'atenció**. A més, monsenyor Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona, també va voler destinar a la inserció sociolaboral dels joves els diners que li arribessin com a eventual obsequi amb motiu de les seves noces d'or en el sacerdoci. **Durant 2011 es van fer un total de 319 cursos en 33 centres de les tres diòcesis.**

	PUNTS D'ATENCIÓ	NÚM. ALUMNES
TOTAL	100	10.428
BCN	60	6.506
SF	13	1.050
T	27	2.872

32 Projectes d'orientació sociolaboral i recerca de feina

Servei d'informació i orientació en la recerca de feina on poder llegir els anuncis de la premsa i de la xarxa, trucar per telèfon i confeccionar el currículum. Sovint inclou una Borsa de Treball.

33 Espais formatius ocupacionals

Es realitzen cursos de formació (**271**) on s'aprenen tècniques relacionades amb el mercat laboral: cuina, planxa, neteja, atenció a persones grans i a infants, electricitat, jardineria, peixateria... Alguns ofereixen espai de cangur per facilitar-hi l'assistència als pares i mares. **El 2011 es van crear 3 nous espais formatius.**

35 Centres d'acollida i d'aprenentatge de la llengua

S'hi ofereixen cursos de català i castellà (**48**) segons els diferents nivells d'aprenentatge i es treballa la incorporació de les persones a la societat d'acollida. Alguns ofereixen espai de cangur. **8 d'aquests centres són nous del 2011.**

El cardenal Sistach impulsa el projecte “Joves a l'atur”

Joves a l'atur és un projecte promogut pel Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, en l'any de celebració de les seves noces d'or sacerdotals, davant la greu situació de manca de treball que afecta molts joves de la diòcesi, i s'inscriu en l'acció de **Càritas** contra l'atur, a través del Programa de formació i inserció sociolaboral.

S'adreça a persones joves en situació vulnerable que busquen feina i a particulars o empreses que ofereixen llocs de treball, descrit com a intermediació.

El programa consta de projectes que es realitzen en els diferents espais de la Diòcesi de Barcelona, agrupats en 4 serveis:

- Orientació laboral i espais-tallers de recerca de feina
- Borsa de treball-intermediació
- Formació modular de curta i llarga durada
- Llengua i acollida, català i castellà

Aquests serveis formen part d'un itinerari individual que es dissenya conjuntament amb la persona i el professional. En general, es comença amb un servei d'informació i orientació grupal i individual en la recerca de feina, continuant amb la intermediació efectiva i de suport en l'inici de la vida laboral.

L'objectiu és **acompanyar** la persona en el seu itinerari d'inserció sociolaboral, augmentar la confiança i **autoestima**, motivar i orientar la recerca activa en funció del perfil laboral i formatiu previ de cadascú, tot apropant els joves que busquen feina i les **oportunitats laborals** que ens arriben des de la ciutadania.

De les 2.471 persones que van passar pels serveis d'inserció sociolaboral, 951 eren joves (el 38'5%).

Cursos de llengua per tenir més oportunitats laborals i vincles socials

20

Càritas atén cada cop més **persones que necessiten orientació per buscar feina**. Però en el cas de persones d'origen estranger, un pas previ és **conèixer els idiomes locals** i arribar a dominar-los. És per això que **s'organitzen cursos de llengua i d'alfabetització** per superar aquest entrebanc i facilitar que els participants puguin utilitzar les eines convencionals de recerca de feina: cartes de presentació, redacció del currículum o cerca d'ofertes per internet, entre d'altres.

Quan es tracta d'aprendre català, s'adreça les persones al Consorci per a la Normalització Lingüística, ja que els seus cursos són gratuïts per als nouvinguts. En canvi, l'oferta de cursos gratuïts de castellà és inferior i **Càritas** n'ofereix per adaptar-se a les necessitats de les persones ateses.

Un d'aquests cursos es fa al barri del Raval de Barcelona i està pensat per a persones que es troben en procés de recerca laboral. La formació l'imparteix un **educador social i professor** de castellà per a estrangers, que destaca l'acompanyament social que rep l'alumnat: **"No només s'ensenya des del punt de vista lingüístic, sinó que també**

es fomenten les relacions interculturals i la creació de vincles amb l'entorn".

Important per reforçar la xarxa de relació dels participants, sobretot dels que tenen la família lluny o fa poc que han arribat al nostre país. Els alumnes estan molt motivats per aprendre l'idioma, tant per trobar feina com per sentir-se més integrats en la societat d'acollida.

De projectes formatius com el del Raval, se'n fan a d'altres parròquies de Barcelona, Badalona, Cornellà, Gavà, L'Hospitalet de Llobregat, Martorell, Mataró, Sant Andreu de la Barca, Sant Boi de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Viladecans i Vilanova i la Geltrú.

Curs de Servei Domèstic a Canovelles, un nou projecte en temps de crisi

Davant la crisi, cal creativitat. Les persones i les demandes que s'atenen cada dia en els punts d'acollida de Càritas Diocesana de Barcelona no són les mateixes que fa mig any, i per això els projectes, els cursos i la resposta que s'hi dona es van modificant poc a poc. Els temps de crisi són, o poden ser, temps de creixement.

Un exemple és Càritas Canovelles, on fa temps que s'aposta per dues línies d'actuació: la formació i la borsa de treball i on ara **s'ha inclòs sessions d'autoconeixement personal, d'administració de l'economia domèstica, d'organització del temps propi en un període d'atur i com aquest pot servir per créixer, i sessions de gimnàstica i relaxació per aprendre a cuidar-se.**

Tot plegat, eines perquè les persones puguin treure el millor d'elles mateixes i així tirar endavant la seva situació. D'aquesta manera, actualment els cursos d'orientació laboral que s'ofereixen, es divideixen en dues parts: una en la qual es treballa el coneixement personal, de l'entorn i del mercat laboral, així com eines de recerca de feina. I l'altra, clarament pràctica, on s'ensenya neteja, cuina i planxa domèstica i, també, cura de les persones grans.

En finalitzar cada part es fa una entrevista individual per determinar la voluntat de la persona a seguir el seu itinerari i entrar a la borsa de treball.

Paral·lelament també s'ofereixen classes de català de diferents nivells.

Gent gran

Càritas atén aquelles persones grans més desprotegides que disposen d'escassos mitjans econòmics, en situació de dependència física i social o sense xarxa relacional de suport. **El 2011 s'ha obert 1 nou punt de servei adreçat a la gent gran.**

	PUNTS D'ATENCIÓ	PERSONES ATESES
TOTAL	50	913
BCN	42	872
SF	1	5
T	7	36

17 Grups d'acompanyament individual de voluntariat a domicilis i residències

Persones voluntàries (**320**) visiten setmanalment al domicili o a la residència persones grans sense suport social. Els fan companyia, passegen i les acompanyen al metge. **Un d'aquests grups és nou del 2011.**

1 Edifici d'habitatges tutelats

Són 19 apartaments individuals o de matrimoni (**24** places) per a persones grans autònomes amb serveis comuns de bugaderia, neteja, sala d'estar...

1 Centre de dia

Centre per a **40** persones grans amb dependència que funciona cada dia de 9 del matí a 7 de la tarda. S'hi ofereixen diferents serveis: menjador, dutxes, podologia, bugaderia. També s'hi fan activitats lúdiques i socioculturals diverses: tallers, celebració de festes, sortides, etc.

1 Servei de suport a persones cuidadores

Grups de famílies cuidadores de persones grans que treballen les seves inquietuds i dificultats. També se'ls ofereix formació i assessorament en l'atenció i cura.

1 Servei de vacances per a gent gran

Persones grans en situació vulnerable passen una setmana gaudint de la natura en un ambient agradable, amb acompanyament i activitats.

6 Serveis d'ajuda a la llar per a gent gran

Servei assistencial i educatiu que es realitza a domicili, per incidir en les necessitats bàsiques d'higiene, alimentació, neteja, salut i cura de la persona i que inclou, si convé, portar-los a casa un àpat calent al dia.

8 Unitats de convivència

Pisos compartits (**30** places) amb espais propis i comuns que compten amb suport professional i on les persones poden viure-hi mentre són autònomes, auto gestionant-se.

15 Espais de relació grupal

Són grups de persones grans sense suport social que es troben setmanalment i junt amb personal voluntari (**114**) organitzen activitats (xerrades, jocs, gimnàstica, manualitats, etc.), sortides culturals i excursions.

Acompanyament voluntari per pal·liar la solitud en la vellesa

23

El projecte ***Veí, m'acompanyes?*** és un exemple del treball en xarxa entre Càritas i els altres serveis socials bàsics del barri del Carmel de Barcelona per evitar la duplictat d'intervencions en l'atenció primària.

Amb aquestes premisses, es va crear una comissió de treball interinstitucional encarregada d'elaborar un projecte d'intervenció amb la gent gran del Carmel, **un col·lectiu que representa quasi el 15% del barri.**

El resultat és un projecte en el qual les persones de més de 64 anys que viuen soles o amb la parella i/o en situació d'aïllament social i/o amb relacions sociofamiliars fragmentades s'apropen als serveis de Càritas on troben satisfeta

la seva principal demanda: l'acompanyament en la seva solitud.

***Veí m'acompanyes?* és una borsa de voluntariat de la pròpia comunitat que acompanya les persones grans que es troben soles en la seva quotidianitat.**

Amb aquest acompanyament, es reforcen els vincles comunitaris tot sensibilitzant la població del barri i promovent l'acció social voluntària; es millora la qualitat de vida de la persona gran, prevenint situacions d'aïllament, promovent canals d'integració de les persones grans en el mateix barri on viuen, donant suport en les situacions quotidianes que poden provocar inseguretat en la persona gran i reforçant els seus hàbits saludables.

Tramats de vida, eines d'acompanyament en la vellesa

Aquest projecte –adreçat a persones grans i portat per voluntàries– fa més de 25 anys que es realitza setmanalment a Terrassa. Va néixer arrel de l'estudi del Fons d'Assistència Social (FAS) que es va fer el 1984, on es detectà la necessitat d'oferir espais de relació als avis que cobraven aquesta pensió tant baixa, i manifestaven dificultats per integrar-se als recursos de gent gran de la ciutat.

L'objectiu és oferir un **espai d'intercanvi** per compartir, relacionar-se i fer amistats que les ajudi a viure més activament, alhora que facilita una **xarxa d'auto ajuda** entre elles.

Als **Tramats** s'hi fan diverses activitats: xerrades, jocs, gimnàstica, treballs manuals, sortides culturals, i l'excursió de final de curs.

El temps i la dinàmica que s'estableix fa que les persones que hi participen i l'equip de voluntàries hagi creat uns vincles d'amistat i de companyia, molt positiu per a tothom. A algunes d'aquestes àvies se les ha d'anar a buscar a casa amb cotxe perquè ja no poden utilitzar el servei públic de transport a causa de les limitacions físiques que comporta l'edat. Això ha derivat en la creació d'un equip voluntari d'acompanyament.

Sense llar / Habitatge

Amb les persones en situació de sense llar cal enfortir i restablir els vincles i la xarxa social, laboral, familiar i comunitària, garantint-los la participació i el protagonisme del seu propi desenvolupament. **L'any passat es van cobrir un total de 341.333 nits d'atenció i es van obrir 10 nous punts d'atenció.**

	PUNTS D'ATENCIÓ	PERSONES ATESES
TOTAL	49	4.719
BCN	27	768
SF	10	3.365
T	12	586

25

34 Pisos compartits per a adults

Es tracta de pisos compartits d'estada temporal per a persones soles o mares amb fills en situació de vulnerabilitat social. **4 d'aquests pisos són nous del 2011.**

11 Centres d'acollida diürns

Els espais diürns funcionen diàriament i ofereixen suport personal i serveis com: àpats, orientació sanitària, dutxa, bugaderia, consigna i domiciliació de correu. **Des del 2011 n'hi ha 5 de nous.**

3 Centres residencials per a persones sense llar

Centres on s'acompanya les persones en un procés que permeti millorar les seves condicions de vida i possibilitar-los viure de forma autònoma.

Un dels centres prioritza les persones afectades per VIH/SIDA.

1 Servei de Mediació en Habitatge (SMH)

Servei **creat el setembre de 2011** per prevenir l'exclusió social residencial que pot provocar la pèrdua de l'habitatge en aquelles famílies en mora, o en risc d'entrar en mora, en relació al pagament del seu lloguer o del seu préstec hipotecari. Té l'objectiu d'actuar com a mediador entre aquestes famílies i la propietat dels habitatges (sigui una persona o una entitat financera la titular del crèdit) per evitar el major nombre possible de desnonaments.

Càritas estrena un servei per evitar desnonaments

El Servei de Mediació en Habitatge (SMH), té l'objectiu d'actuar com a mediador entre les famílies en mora i la propietat dels habitatges per arbitrar les solucions més proporcionades i justes i evitar el major nombre possible de desnonaments.

També estableix un sistema d'ajudes, sempre que sigui possible, en períodes de dificultats de pagament que els permetin recuperar la normalitat en l'ús de l'habitatge. La voluntat del SMH és que aquests fons siguin –en tot, o en part– recuperables a mitjà o llarg termini, perquè sigui sostenible la donació, i perquè així pugui allargar-se al màxim en el temps i al màxim nombre de famílies beneficiàries.

Des que es posà en funcionament, al setembre passat fins a final d'any, va atendre 240 famílies.

Dels casos atesos, **se'n resolgueren 92, 34** no es van poder resoldre o es van desestimar. **El 63% es van resoldre en positiu** per la família, ja que va poder conservar l'habitatge o se n'hi trobà un de substitució i es va poder arribar a un acord amb la propietat o l'entitat creditícia.

Així, **el 64% de les famílies va poder mantenir el seu habitatge**: en el **76%** dels casos d'hipoteca i el **52%** dels de lloguer.

El 35% dels casos resolts pel SMH va necessitar una ajuda econòmica per poder solucionar el seu problema.

Les quanties d'aquestes ajudes anaren dels 500 als 10.000 euros, i en cada cas es pactà amb la família la possibilitat de tornar tots els diners o una part.

La majoria de les famílies ateses a les quals se'ls ha pogut resoldre la situació pertanyien a l'àrea de Barcelona: el 43% a la ciutat i el 33% a la resta de la diòcesi. El **9%** foren de la diòcesi de Sant Feliu i el **15%** de la de Terrassa.

Majoritàriament eren famílies joves (de 30 a 49 anys) amb fills a càrrec i amb greus problemes econòmics a causa, sobretot d'estar en situació d'atur.

En les famílies relacionades amb una hipoteca, el 62% estaven a l'atur mentre treballaven només el **22%**. Cal destacar que un **7%** eren llars de jubilats o pensionistes.

Pel que fa **a les famílies relacionades amb un lloguer, l'atur pujà fins al 70%** per un **14%** d'ocupació. Les llars de jubilats i pensionistes suposaren el **9%**.

El Govern català cedeix 30 pisos a Càritas

Al desembre, l'Agència de l'Habitatge (Generalitat de Catalunya) va cedir a **Càritas Diocesana de Barcelona 30 pisos** per sumar al total de **150** habitatges dels quals ja disposava amb l'objectiu de lliurar-los, en règim de lloguer, a persones que o bé no en tenen o que l'han perdut en no poder afrontar-ne els pagaments.

Càritas obre dos menjadors socials a la diòcesi de Terrassa

El context socioeconòmic actual fa que, cada vegada més, s'atenguin persones amb dificultats per poder cobrir les seves necessitats bàsiques d'allotjament i d'alimentació. D'altra banda, en aquest moment, el col·lectiu de persones sense llar és molt heterogeni. No inclou només les persones sense sostre, sinó que està integrat també per nombroses persones que tot i tenir sostre no tenen una llar.

Aquesta situació es dona per diversos motius, fruit d'una història personal i d'una realitat social diferent segons els col·lectius. Malgrat tota l'heterogeneïtat, aquest col·lectiu comparteix característiques com la manca o la insuficiència de recursos econòmics per afrontar les necessitats bàsiques de la vida quotidiana (menjar, dormir, higiene...), dificultats per accedir al mercat laboral –uns per pèrdua o manca d'hàbits laborals, altres per dificultats en la seva documentació–. Però, per sobre de tot, comparteixen la solitud i la pèrdua o manca d'entorn familiar i social.

És amb aquests antecedents que neixen els menjadors socials a Mollet i a Sant Cugat del Vallès.

El menjador social de Mollet funciona gràcies a la col·laboració de la Càritas parroquial amb l'Ajuntament i el Consorci Sanitari del municipi.

Així es vol donar **suport alimentari bàsic** a una vintena de persones que tenen dificultats per cobrir aquesta necessitat i oferir un espai acollidor, atractiu i agradable on iniciar el **procés cap a la recuperació de l'autoestima, dels vincles relacionals i socials**.

El menjador es va inaugurar el maig passat amb la presència de l'alcalde de la ciutat, Josep Monràs; el mossèn de la parròquia, Joaquim Planes; Teresa Securun responsable de la Càritas parroquial, Mercè Relats de Càritas Diocesana i el voluntariat que fa possible aquest servei.

Gràcies a la parròquia s'ajuda a pal·liar les seves necessitats d'alimentació, que d'altra manera no podrien cobrir, ja sigui per la composició dels lots o per diferències en la cultura gastronòmica.

D'altra banda, amb aquests mateixos paràmetres es presentà **un nou menjador social de Càritas a Sant Cugat, El Recer**, i un servei que gestiona la distribució d'ajudes en aliments, **el Rebost**.

L'acte va comptar amb la presència del Bisbe de Terrassa, Mn. Josep Àngel Saiz Meneses, l'alcalde de Sant Cugat, Mercè Conesa, i Mn. Blai Blanquer, rector de la Parròquia de Sant Pere d'Octavià, on estan situats i d'Amèlia de Juan, responsable de **Càritas Diocesana** al territori.

El menjador **acull 16 persones**, a les quals se'ls ofereix un **àpat equilibrat al dia**, així com un **servei de dutxa i bugaderia**. També s'els ofereix un espai on poder relaxar-se i, a través d'un seguiment personalitzat de la seva situació, elaborar un itinerari d'inserció social.

Aquest menjador funciona gràcies a l'esforç de **Càritas Sant Cugat**, i a la col·laboració de **l'empresa Campos Estel·la**, que proporcionarà el menjar gratuïtament durant un any. També hi participen el **Col·legi Europa**, el **Col·legi d'Advocats de Terrassa** i l'**Ajuntament**, entre altres.

Dret a ser visibles i tingudes en compte

Per donar a conèixer a la societat i fer visible l'exclusió severa en què es troben les persones que no tenen on viure, la Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar, que aplega 28 entitats de Barcelona, entre elles **Càritas**, va organitzar una **flashmob** (acció organitzada en la qual un gran grup de persones es reuneix de sobte en un lloc públic, realitza alguna acció inusual i després es se'n va ràpidament) **a la plaça de Sant Jaume de Barcelona, coincidint amb el Dia de les persones Sense Sostre.**

29

Aquesta acció, **es va fer simultàniament a 28 ciutats espanyoles.**

A Barcelona va reunir prop de 300 persones, que es posaren màscares i llançaren un missatge molt clar reclamant que tothom tingui els drets garantits. **"Tots som ciutadans. Ningú sense Llar".**

La **flashmob** tenia per objectiu **recordar a la societat i als Governos que urgeixen respostes eficients a l'exclusió social severa**, perquè **mantenir-la suposa negar drets fonamentals a les persones que la pateixen.**

Entre aquests drets, el dret a viure en una llar digna. Però no només. Moltes d'aquestes persones no tenen accés a l'empadronament, ni a la tarja sanitària per manca de la documentació necessària.

El dret a estar documentat és també un dret bàsic que moltes persones no poden exercir. D'altres drets, com el dret a la salut, el dret a la formació, i els drets ciutadans i socials hi estan directament vinculats.

Inserció Social Penitenciària

El Programa –de nova creació– a banda d'oferir recursos residencials, ofereix eines perquè les persones que han passat anys apartades de la societat per estar en centres penitenciaris puguin recuperar les habilitats i eines per començar una nova vida: cercar feina, relacionar-se....

	PUNTS D'ATENCIÓ	PERSONES ATESES
TOTAL	3	40
BCN	1	32
SF	2	8
T	-	-

1 Casa d'acollida per a dones en procés de reinserció

És un recurs residencial educatiu on s'ofereix la possibilitat de fer un procés personal i grupal de reinserció a dones. L'objectiu de l'estada és la cura de la salut, la formació i la inserció laboral, així com la reincorporació als diferents serveis i a la vida social, cultural i d'oci de l'entorn. També incorpora un programa d'habilitats per a la vida quotidiana, amb diferents activitats: tallers de manualitats i lectura d'imatges i publicitat, reforç escolar, meditació, excursions, xerrades formatives, sortides culturals...

2 Pisos compartits d'inserció social

Es tracta de pisos compartits d'estada temporal per a persones ex preses en procés de reinserció social. Els pisos compartits ofereixen un marc de convivència, interdependència i suport mutu, una llar on poder iniciar un nou projecte personal i de relació social.

Migració i Codesenvolupament

Les migracions són un gran repte per a la nostra societat. Càritas dóna suport a les persones estrangeres que viuen entre nosaltres i alhora compta amb les seves propostes per al desenvolupament de llurs comunitats d'origen.

	PUNTS D'ATENCIÓ	PERSONES ATESES
TOTAL	5	1.182
BCN	5	1.074
SF	-	46
T	-	62

31

4 Projectes de codesenvolupament

Treball de reforç del teixit associatiu i participatiu dels col·lectius d'immigrants que estan aquí mentre es recullen i potencien les iniciatives de desenvolupament comunitari en les seves comunitats d'origen. El 2011 es va treballar en tres projectes: Kenitra (amb els Salesians) i Ksar El Kebil (amb les Filles de la Caritat), tots dos al Marroc i en un projecte amb la comunitat filipina a Barcelona.

1 Assessoria jurídica d'estrangeria

Amb advocades especialitzades en temes migratoris, s'ofereix una atenció individualitzada, informant, assessorant i tramitant tot tipus de permisos al col·lectiu d'immigrants atès i al personal de Càritas als territoris. També es fan xerrades sobre temes i tràmits jurídics a la comunitat.

La celebració conjunta de la Jornada Mundial de les Migracions aplega prop de 400 persones a Barcelona

El diumenge 23 de gener de 2011, Càritas, la delegació de Pastoral Social de l'Arquebisbat de Barcelona, les comunitats parroquials i les comunitats cristianes d'immigrants provinents d'arreu del món van celebrar conjuntament la Jornada Mundial de les Migracions al Seminari Conciliar. Van participar-hi prop de **400** persones.

La jornada començà amb la **xerrada La paraula de Déu en la vida de la comunitat** del jesuïta Rafael de Sivatte, especialista en Sagrades Escripures. Tot seguit es féu un **dinar amb receptes de diferents gastronomies** i un temps de trobada amb **actuacions de la comunitat xinesa, filipina, ucraïnesa i llatinoamericana**.

A la tarda, **una pregària, en record de les tancades de fa 10 anys en algunes esglésies de Barcelona** i la lectura de l'Evangeli en diversos idiomes, per donar pas a la visita de l'exposició de pessebres instal·lada a l'església de Betlem.

La jornada anual es va cloure amb la **Missa dels Pobles, a la parròquia de Santa Mònica**, per celebrar que la diversitat és molt enriquidora per a la comunitat cristiana.

Salut mental

L'aïllament social, la precarietat laboral i la desestructuració familiar afecten cada cop més l'estabilitat mental en general, i més la de la població més desafavorida. És necessari poder tenir-ne cura a través de professionals especialitzats per evitar sofriment a les persones i més problemes en el futur.

	PUNTS D'ATENCIÓ	PERSONES ATESES
TOTAL	8	646
BCN	6	496
SF	1	89
T	1	61

7 Punts d'Atenció i orientació psicològica

Els psicòlegs atenen a nivell individual, familiar o grupal per tal d'ajudar a resoldre els conflictes emocionals i relacionals. **El 2011 se n'obrí un nou punt d'atenció.**

1 Servei d'Atenció a malalts mentals severos

Un equip de professionals fa un servei ambulatori i a domicili si és necessari. Treballa a partir d'un pla terapèutic individual i/o grupal.

Les situacions de precarietat que pateixen la gran majoria de persones ateses per Càritas els provoquen cada vegada més angonya i frustració, que sostingudes en el temps, deriven sovint en trastorns mentals

5. L'acció parroquial i arxiprestal

	PERSONES ATESES	SERVEIS PRESTATS
TOTAL	195.723	220.528
BARCELONA	127.856	144.070
SANT FELIU	33.705	38.169
TERRASSA	34.162	36.892
	VOLUNTARIAT	DESPESA ¹
TOTAL	3.593	1.639.200€
BARCELONA	1.931	723.907€
SANT FELIU	740	327.093€
TERRASSA	702	588.200€

(1) A aquesta xifra cal sumar-hi els **485.367€** que Càritas Diocesana ha donat a les parròquies de les tres diòcesis perquè els destinin a llur acció social directa.

Aquestes dades corresponen a les **462 parròquies** i arxiprestats de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa que han facilitat la informació i cal sumar-les a les dades de persones ateses per Càritas Diocesana.

La tasca portada a terme durant el 2011 pels voluntaris i les voluntàries de les parròquies i els temples dels pobles i ciutats de les nostres diòcesis ha estat molt més intensa que els anys anteriors, el nombre de persones ateses s'ha més que duplicat i la despesa ha crescut considerablement.

Les condicions de vida de moltes famílies han estat molt difícils, en molts casos han empitjorat la ja precària situació en la que vivien, i han buscat cobrir les necessitats més bàsiques en l'ajuda fraterna de les Càritas parroquials.

La gran majoria de serveis prestats des de les parròquies s'han destinat a ajudes econòmiques per pagar, principalment, lots d'aliments i –tal com passa en la pròpia Càritas Diocesana– a despeses relacionades amb l'habitatge, l'escola del més menuts i roba. També és molt important la tasca que fan les parròquies en l'acolliment a persones immigrades.

6. Voluntariat

34

Programa transversal de la Institució que treballa conjuntament amb els professionals i el voluntariat en els projectes i programes de **Càritas**.

TOTAL VOLUNTARIS I VOLUNTÀRIES: **3.773**

NOVES INCORPORACIONS DEL 2011: **679**

CURSOS REALITZATS: **93** AMB **1.892** ALUMNES PARTICIPANTS

SESSIONS INFORMATIVES: **24** AMB **603** ASSISTENTS

Acollida, incorporació i acompanyament al voluntariat

Al llarg de l'any **s'han realitzat 24 sessions informatives, on han participat un total de 603 assistents**. Aquestes sessions s'adrecen a aquelles persones que estan interessades a realitzar un voluntariat. A més, per la via d'aquestes sessions es recullen les dades i la voluntat dels aspirants. Una vegada realitzada la sessió informativa es convida als participants a una entrevista personal amb un professional del programa per valorar la seva incorporació. L'Equip de voluntariat valora les demandes i acompanya i orienta la persona voluntària.

Aquest any, des del departament, **s'han realitzat més de 500 entrevistes**. La majoria de les persones entrevistades ha assistit a les sessions informatives.

Dinamització i acompanyament

Consisteix a acompanyar al voluntariat de les **Càritas** parroquials, fer el seguiment dels projectes que duen a terme i també incentivar-lo perquè en generi de nous en funció de la demanda de les comunitats parroquials.

Formació del voluntariat

L'Escola de Formació del Voluntariat ofereix formació, tant inicial com permanent, a tots els voluntaris i voluntàries. Al llarg de l'any s'han dut a terme diferents activitats formatives: s'han realitzat quatre cursos d'iniciació al voluntariat, quatre cursos de gestió multicultural i acció social en immigració, un curs de gestió multicultural i dinamització comunitària així com jornades i conferències d'interès social. El Claustre de professors es reuneix tres vegades l'any, per planificar, seguir i avaluar les activitats formatives.

Càritas promou la Campanya "Un NO per a ningú" en un acte amb voluntariat al Palau de la Música Catalana

Prop de 1.500 persones de les que fan possible l'acció de Càritas (voluntàries, comunitat cristiana, socis, donants, treballadors de Càritas, entitats i empreses col·laboradores) van participar en l'acte institucional de Càritas de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa de presentació de la Campanya "Un NO per a ningú" que es va celebrar el dijous 30 de juny al Palau de la Música Catalana.

L'actriu i presentadora **Txe Arana**, exercí de conductora de l'acte.

En primer lloc va intervenir l'amfitriona, la presidenta de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana, **Mariona Carulla**. En la salutació inicial al públic va expressar llur satisfacció per donar suport a un acte de la nostra institució per la proximitat en els valors i va desitjar molt d'èxit a la campanya.

A continuació, **Begoña Román**, professora d'Ètica de la Universitat de Barcelona i presidenta del Comitè d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya, amb el títol **"L'acolliment de les persones que pateixen, un compromís ètic"**, va donar un clar missatge del que la Humanitat ha de fer per a si mateixa en els moments actuals. **"La terra és una propietat comuna -va dir, rotunda- i l'acolliment de l'altre és un dret i un deure."** Va diferenciar: **"El patiment és molt més que dolor, perquè ve de la humiliació, de no sentir-se reconegut per l'altre com a membre d'aquesta Humanitat, una paraula que ve d'*humus* (terra)".** I va alertar **"quan l'Estat del Benestar està en crisi el que no pot estar en crisi és l'Estat de Justícia"**.

Llargos aplaudiments van donar pas a un emotiu vídeo de testimonis de persones que d'una o altra manera estan i se senten vinculades a Càritas.

Per últim, va intervenir **Jordi Roglá**, director de la institució, agraïnt a totes les persones assistents el seu suport a Càritas: **“Vosaltres, i també, les que avui no han pogut venir, feu possible l'acció de Càritas i que avui estiguem aquí. Gràcies, també al Palau i a l'Orfeó per fer possible aquest acte. Gràcies als socis, als donants, a les congregacions religioses, i als voluntaris i treballadors. I gràcies als mossens i a les parròquies, mai no us ho direm prou. Sense la vostra acció i el vostre suport no faríem el que hem de fer”**.

Tot seguit, la intervenció de la responsable i el creatiu de la campanya “Càritas, un NO per a ningú”, **Lourdes Llorens i Nacho**

Magro, de l'agència Bassat Ogilvy van explicar al públic assistent els objectius d'aquesta campanya que de manera desinteressada ha fet l'equip de la seva agència: **sensibilització social i obrir-se a nous públics joves que hauran de ser els futurs col·laboradors de Càritas**.

Perquè ara, més que mai, **hem de fer el possible i l'impossible**. Són moltes les persones que confien i necessiten l'ajuda, aquest **NO per a Ningú**, perquè la catàstrofe (tenim 5 milions de persones a l'atur) no es converteixi en calamitat.

Per acabar aquest acte institucional, l'**Orfeó Català** va oferir al públic de Càritas el concert **El Mirador**, fantasia per a cor i piano basada en melodies tradicionals catalanes, composta pel mestre Vila i Casañas, director de l'Orfeó Català.

Un grup de voluntaris i voluntàries es forma a Mollet per donar atenció a persones sense llar

Aquest any s'ha organitzat, també a Mollet, un **curs per a persones voluntàries que estan interessades a col·laborar en un nou projecte a la ciutat: el servei de menjador social** adreçat sobretot a persones que es trobin en situació de sense llar.

La formació consistí en cinc sessions, durant els mesos de gener i febrer, a càrrec de professionals del treball social, tant de Càritas com d'altres entitats que treballen per millorar les condicions de vida de les persones més desfavorides.

Els **33 participants** en el curs van rebre una formació específica sobre el col·lectiu

de persones sense llar, per **entendre quines són les causes d'exclusió i el significat de tenir una veritable llar**, i així poder acompanyar aquestes persones en el seu procés de millora.

A més, el programa inclogué una aproximació general a l'actuació del voluntariat (actituds, aptituds, límits i criteris), la promoció de l'autonomia i la relació d'ajuda.

Finalment, **el curs també permeté la reflexió i el debat al voltant de la pobresa**, les seves causes i les conseqüències que comporta per a la persona que la pateix i el seu entorn.

7. Sensibilització i denúncia

L'augment de la seva vulnerabilitat i patiment de cada cop més persones del nostre entorn ens ha esperonat a fer-ne denúncia pública per donar a conèixer els nous perfils de persones abocades a la pobresa, així com per reclamar un major consens de totes les forces polítiques, econòmiques i socials per treballar envers l'eradicació d'aquestes situacions.

Destacar que aquest any, a més de donar veu a aquestes persones, sovint silenciades, vam poder presentar i explicar el **Servei de Mediació en l'Habitatge (SMH)**, un nou projecte creat per impedir que famílies afectades per la greu situació d'atur perdin el seu domicili habitual i així evitar que caiguin en l'exclusió social.

El 2011, a més, vam iniciar la presència a les xarxes socials (facebook i twitter) per apropar l'acció social de Càritas a nous col·lectius i, alhora, poder recollir les seves reflexions i inquietuds sobre els reptes que ens planteja el moment social actual.

Càritas va tenir al llarg de 2011, la següent **presència informativa**:

- **90 notícies** en premsa diària, revistes i publicacions, premsa digital; **87** en Ràdio i **54** en TV.
- **2 Rodes de Premsa** (Presentació de la Memòria 2010, i presentació del Balanç de l'acció social 2011).
- **70.000 visites** a la pàgina web www.caritasbcn.org.
- **4 Campanyes de Sensibilització**: Migració, Corpus, Sense Llar i Nadal, en les 526 parròquies i temples de les tres diòcesis.
- **12 Notes de Premsa/Comunicats** als mitjans de comunicació.
- **1.686** demandes informatives via **correu electrònic** info@caritasbcn.org.
- Va publicar en la seva web **80 notícies de Càritas**.
- **1** número de la Revista **Més a prop de Càritas- MAC**
- **4 Extres de Càritas** dins del Full Dominical.
- Va participar en **15 Fires i Trobades** a les tres diòcesis.
- **1 Acte institucional** al Palau de la Música Catalana per presentar la campanya "Càritas, un no per a ningú".

Miseria al descubierto

Las Administraciones han derivado la atención de 16.000 personas a Cáritas en 2011

El 45% de los atendidos por Cáritas en Barcelona son españoles

De las 55.000 personas auxiliadas en 2011, el 28% pedían ayuda por primera vez

CIUDADANOS

Recorte de servicios	Nacionalidades	Familias	Cáritas en cifras
Una de cada tres personas que acude a Cáritas por primera vez ha sido dirigida a esta entidad por los servicios públicos. Cáritas advierte en ello una consecuencia del recorte de recursos públicos en materia social.	El 39% de los beneficiarios por Cáritas diocesana ha nacido en España. El 25% en el Magreb y el 23% en América.	Las familias monoparentales (madre con hijos) suponen el 30% de las familias con hijos que reciben ayuda de Cáritas.	36% de los atendidos son menores de 17 años y un 18% tiene entre 18 y 27 años. 2,5 millones de euros en ayuda a la vivienda y comida.

Alerta de Cáritas ante la escalada de la pobreza

Càritas obre un servei per evitar més desnonaments

■ L'entitat actua de mitjancera entre famílies amb problemes econòmics i els bancs o propietaris del pis ■ Bona part dels experts que formen el Servei de Mediació en l'Habitatge són voluntaris

Església a Catalunya

Barcelona

Càritas impulsa un pla per crear ocupació

L'entitat demana consens per posar fre a l'emergència de l'atur

31
25 de desembre 2011
■ CatalunyaCristiana

UN TERÇ DE BENEFICIARIS HAN ANAT PER PRIMERA VEGADA EL 2011 Ràbia, impotència i vergonya per haver de demanar ajuda a Càrites

55.500 persones han passat per la institució, un 36% menors de 17 anys, la qual cosa incrementa el risc d'exclusió social de la infància

31
25 de desembre 2011
■ CatalunyaCristiana

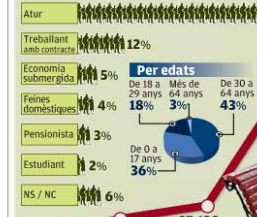
GRAN BARCELONA

Balanç anual d'una entitat social vinculada a l'Església

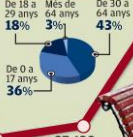
La meitat dels usuaris de Càritas de Barcelona són famílies amb fills

Persones ateses per Càritas Barcelona Fins al novembre del 2011

Segons la situació laboral

Per edats

22.463 2005

25.323 2006

27.120 2007

45.058 2008

51.372 2009

56.789 2010

55.500 2011

55.500 persones ateses per Càritas fins al novembre del 2011

Ajudes econòmiques a necessitats bàsiques

Retorn 2%

Transport 3%

Salut 3%

Formació per a l'ocupació 3%

Altres 5%

Infància 5%

Aliments 18%

Habitatge i llar 61%

Càritas atén més pobres i veu acabat l'estat del benestar

afra DIJOUS, 15 DE DESSEMBRE DEL 2011

POBRESA

Les parròquies reparteixen menjar a 149.000 persones

Sociedad_

Cáritas da de comer a casi 150.000 personas en el área de Barcelona

La pobreza aumenta y se cronifica ● Destina 3,26 millones de euros a cubrir necesidades básicas

La premsa destaca la labor de Càritas i en difon l'acció social, contribuint a la sensibilització de la nostra societat

El director de Càritas, a la Comissió de Justícia del Parlament

40

En el context de l'actual crisi, molt marcada pel problema de l'habitatge, Jordi Roglá, director de Càritas, va comparèixer el 25 de juliol davant la Comissió de Justícia del Parlament de Catalunya per aportar el **punt de vista de la institució en relació al sobreendeutament de les famílies.**

Roglá va iniciar la seva intervenció referint-se a la realitat que Càritas detecta des de fa anys: **"Assistim al drama de moltes famílies que no poden accedir o mantenir un habitatge digne i adequat a les seves necessitats.** Igualment assistim, fa massa temps, al drama de persones i famílies que no poden accedir a un habitatge i estan literalment en **situació de sense llar** perquè se'ls denega un dret fonamental".

En el darrer any -va explicar Roglá- el 62% de les ajudes concedides va destinar-se a temes d'habitatge. "Ens hem plantejat la conveniència d'obrir el ventall de famílies a atendre, incloent les llars amb ingressos mitjans amb risc d'exclusió social si arriben a perdre el seu habitatge", va dir.

Tot seguit, Roglá va mostrar l'acord de Càritas amb les **proposicions de llei que s'estaven debatint al Parlament, però va**

remarcar que el debat havia de donar pas, d'immediat, a una estratègia integral i de prevenció. En aquest sentit, va reiterar les dues demandes que Càritas va fer públiques anteriorment: **"Un consens de totes les forces polítiques, econòmiques i socials per l'ocupació.** Cal actuar sobre la causa dels problemes, perquè la història no ens jutgi per la nostra incapacitat de trobar acords".

Respecte de l'habitatge, va afirmar: **"És imprescindible un canvi urgent del dret hipotecari que tingui en compte el factor humà i eviti el caràcter especulatiu en les operacions de finançament de l'accés a l'habitatge".**

Entre les mesures per fer possible aquest canvi, el director de Càritas va destacar la **urgència de regular la dació en pagament,** i va afegir: "Si aquesta figura s'hagués regulat fa uns anys, avui no ens trobaríem en la greu situació de 18.000 embargaments a unitats familiars durant el 2010".

A la part final de la seva compareixença, **Jordi Roglá va lamentar que encara no s'hagi creat un fons de rescat per a les persones,** tal com es va fer amb les entitats financeres.

Càritas participa en un grup de treball sobre sobreendeutament familiar a instàncies del Síndic

La confluència, a Espanya, de l'esclat d'una bombolla immobiliària embogida, amb la caiguda en una duríssima fase d'estancament i de recessió econòmica – cal dir, per cert, que una cosa guarda relació amb l'altra i amb una legislació que, essent poc previsor, no ha contemplat l'eventualitat del fenomen de sobreendeutament–, ens ha conduït a l'aparició d'una realitat social de màxima gravetat que està associada a les dificultats del pagament de l'habitatge d'ús habitual. És a dir, aquesta situació ens ha portat a un problema de fractura social per un creixement de la marginació. **La pèrdua de l'habitatge és l'esgraó que, unit a la pèrdua de la feina, condueix de forma inexorable cap a l'exclusió social.**

Amb aquesta preocupació, el Síndic va convidar Càritas a participar en un grup de treball que havia d'aportar propostes sobre la vulneració del dret a l'habitatge i el sobreendeutament de les famílies.

A la mateixa taula van seure magistrats, representants del Col·legi de Notaris i del d'Advocats, de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya, algunes entitats financeres i Càritas.

Fruit d'aquesta reflexió, **abans de Nadal es van presentar dos documents: un amb mesures adreçades al Parlament de Catalunya i un altre al Congrés de Diputats.**

En els dos documents es feia constar que el problema de les famílies no és només de deute hipotecari, sinó també de lloguer i que a més de ser un problema estructural, s'ha agreujat per la situació de crisi.

Per això, el Síndic, a partir de les reflexions d'aquest grup de treball recomanava:

1. Fomentar els serveis de les oficines de Mediació en habitatge (Ofideute i SMH de Càritas).
2. Adaptar la normativa en la línia del refinançament del deute i donar sortida a la situació de sobreendeutament de les famílies.
3. Introduir en l'ordenament jurídic un sistema de redreçament del deute en cas de sobreendeutament, voluntari i gratuït, per mitjà d'una comissió administrativa.

I concretava diverses mesures fiscals que anaven des de l'aplicació d'un tipus zero en els actes jurídics documentats o les transmissions patrimonials, fins a les bonificacions de les quotes tributàries en l'impost de successions i donacions, passant per la dació en pagament.

Aquest document s'elaborà amb caràcter d'urgència per tal que es pogués tenir en compte en la redacció de la Llei d'Acompanyament dels Pressupostos per al 2012.

Càritas i Banc dels Aliments, reben el premi “Sentit Comú 2010”

El 14 de març es van lliurar els premis Sentit Comú 2010, que van reconèixer el ferm **compromís social de tots els col·laboradors de Càritas i de la Fundació Banc dels Aliments**, així com l'esforç dels impulsors del corredor ferroviari mediterrani. En nom de Càritas Diocesana de Barcelona, va recollir el premi el seu director, Jordi Roglá.

En el reconeixement a Càritas i a la Fundació Banc dels Aliments **es va remarcar la gran generositat** de les persones i empreses col·laboradores, que ha fet possible augmentar els recursos de les dues entitats per atendre un major nombre de persones i famílies afectades per la crisi.

Aquest guardó el va crear l'associació cívica Sentit Comú per Catalunya. El seu president, Xavier Martí, va destacar “el sentit comú” aportat pels guanyadors en l'actual context econòmic i va fer una **crida a la responsabilitat per sortir plegats de la situació**.

L'acte de lliurament va tenir lloc a Barcelona, amb la presència de gairebé 350 convidats, entre els quals s'hi comptaren la vicepresidenta del Govern, Joana Ortega, i la consellera de Justícia, Pilar Fernández Bozal.

Els responsables de les entitats guardonades posen amb la vicepresidenta del govern català, Joana Ortega i la consellera de Justícia, Pilar Fernández Bozal (esquerra).

8. Les persones ateses per Càritas Diocesana de Barcelona

Total de persones ateses a **Càritas Diocesana de Barcelona**:
57.868
Total llars ateses: **23.044**

Si podem donar algun qualificatiu a l'any que deixem enrere és, segurament, el de difícil. **A Càritas estem al límit de les nostres possibilitats.** Sí que és cert que el nombre de persones ateses directament des dels punts de servei de **Càritas Diocesana** s'ha estabilitzat (l'increment respecte de 2010 ha estat tan sols del **2%**), però l'atenció que se'ls ha dispensat s'ha multiplicat: les ajudes econòmiques per a necessitats bàsiques ha crescut el **28%**. Veiem, doncs, com les persones necessiten cada vegada més serveis, perquè els seus recursos s'estan exhaustint i no tenen prou ingressos per fer front a la vida diària.

És a dir que **cada vegada l'atenció és més intensa i s'allarga més en el temps.**

De les persones ateses, **el 70% ja fa tres o quatre anys que està rebent ajuda de Càritas.** D'una banda es tracta de situacions de pobresa estructural, persones que fa temps que atenem i que difícilment se'n sortiran per raons diverses. Per l'altra, hi ha un gruix de persones d'aquest percentatge que havia rebut ajuda, havia pogut fer un procés positiu, però per la persistència de l'actual crisi, s'han vist obligades a tornar. **L'altre 30% representen la nova pobresa.**

Entrant en el detall, podem dir que les dones eren majoria en tots els grups d'edat excepte en el de menors (0 a 17 anys). El grup on hi havia més diferència a favor de les dones fou el de majors de 64 anys.

Aquest predomini femení anà perdent terreny a totes les diòcesis, i només es mantingué en les persones ateses per primera vegada a la diòcesi de Barcelona.

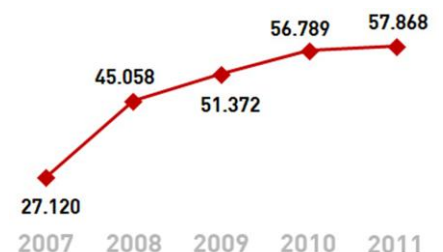
Els dos grups d'edat més nombrosos van ser el d'adultes (**45%**) i el de menors d'edat (**35%**). Per bé que en números absoluts els dos grups que més van créixer foren a més del de persones grans (**5%**), el d'adultes (**4%**). Aquesta situació es repetí a tots els territoris.

El percentatge de menors atesos és una dada que ens preocupa molt perquè ha pujat un 10% respecte del 2007, quan va començar la crisi.

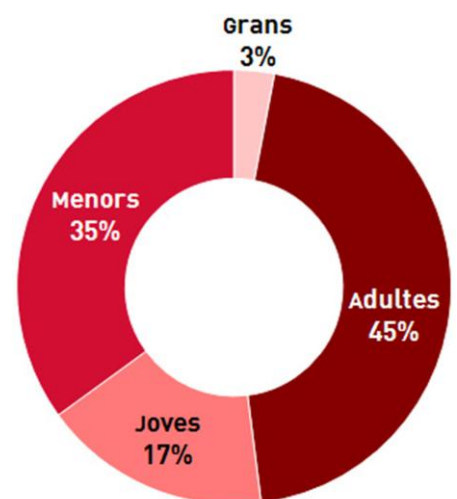
Precisament, aquesta xifra corrobora les dades generals que situen la pobresa infantil a Catalunya en 1 de cada 4 infants

43

COMPARATIVA DE PERSONES ATESES 2007-2011

GRUPS D'EDAT

**1 de cada 2
persones ateses
era jove i 1 de
cada 3 era menor**

(23,7%), quasi quatre punts per sobre de la taxa de risc a la pobresa del total de la població (20%). Una situació realment preocupant, ja que posa de manifest que no es dediquen prou recursos en un moment decisiu del desenvolupament personal.

Pel que fa al tipus de llars, les unipersonals estaven per damunt de la mitjana entre les persones ateses per primera vegada el 2011 i eren les majoritàries (34%), tot i que pujaren només un 1% respecte del 2010.

La majoria de les llars ateses corresponia a famílies amb fills: el 49% del total (el 15% eren famílies monomarentals).

Les llars formades per una sola persona a la diòcesi de Barcelona (46%) quasi doblaren les de les altres dues diòcesis. Mentre a Sant Feliu i Terrassa hi havia quasi el doble de famílies amb fills que a Barcelona.

Aquesta estructura familiar determina **el règim de tinença de l'habitatge, que es mantenia en favor del lloguer**, a 10 punts de l'habitació de relloguer. Precisament, el relloguer d'habitacions començà a frenar la seva extensió, i baixà un 6% respecte de 2010, donant marge al lloguer, que cresqué el 5%.

De tota manera, l'opció per l'habitació de relloguer seguia destacant quan no hi havia fills (28%) i, sobretot, entre les persones ateses per primera vegada (33%). Aquesta opció era majoritària a la diòcesi de Barcelona (43%), sobretot també entre les persones ateses per primera vegada el 2011 (46%).

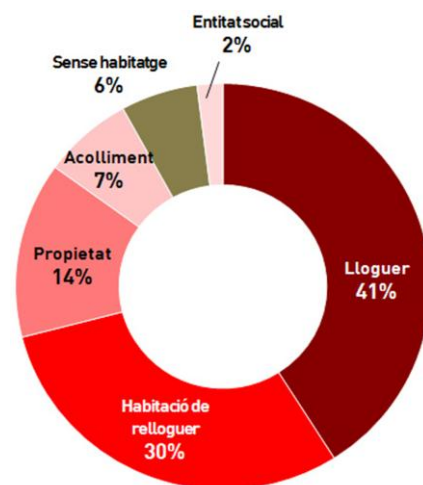
Igualment és remarcable el fet que entre les persones ateses per primera vegada el percentatge de les persones sense habitatge estava 2 punts per damunt de la mitjana, una situació pràcticament idèntica a la de les persones que estaven en acolliment. Aquestes dues dades ens porten a pensar en la gran precarietat que suporten les persones que arriben per primera vegada als serveis de Càritas Diocesana de Barcelona. Moltes de les quals, han hagut de tornar a casa dels pares o dels fills perquè no tenien els recursos necessaris per fer front a les despeses del seu propi habitatge.

Precisament, segons l'Observatori de la Joventut, mig milió de joves que ja s'havien emancipat, han tornat a casa des de 2008. I la previsió és que segueixi creixent el nombre, per la recessió que continua, i per la supressió d'ajudes com la renda bàsica d'emancipació.

A la diòcesi de Terrassa és on es registrà un major percentatge de persones ateses que vivien en règim de propietat (18%).

A Catalunya augmenten de forma alarmant les execucions hipotecàries i els desnonaments. L'any 2010, segons el CGPJ hi va haver 47.838 execucions hipotecàries i 14.003

RÈGIM DE TINEÇA DE L'HABITATGE

Entre les persones ateses per primera vegada les que no tenien habitatge i les que vivien en acolliment estava un 2% per sobre de la mitjana.

desnonaments, dels quals, 28.419 execucions i 12.657 desnonaments es van produir a les comarques barcelonines. Atenent a aquesta realitat no és d'estranyar que el major percentatge de famílies amb fills vivint en habitacions de relloguer es donés a la diòcesi de Barcelona: **25%**. Una xifra que suposà prop del doble que la de Terrassa i quasi tres vegades la de Sant Feliu.

Pel que fa a la zona de naixement, **va agafant importància el col·lectiu de persones nascudes a l'Estat espanyol (40%)**, sobretot entre les persones ateses per primera vegada (5 punts per sobre del total general) i a la diòcesi de Sant Feliu (**46%**). El creixement d'aquest grup respecte de 2010 fou del **9%**. A Sant Feliu aquest creixement se situà en el **15%**.

També s'incrementaren les persones ateses nascudes a Amèrica del nord i central –sobretot d'Hondures i la República Dominicana– i les de l'Àfrica subsahariana, de països com Senegal, Gàmbia o Nigèria.

En canvi, baixà el percentatge de les procedents d'Amèrica del sud (**-11%**) i, entre les ateses per primera vegada, també baixaren les procedents del Magreb.

La diòcesi de Sant Feliu registrà l'índex més elevat de persones nascudes al Magreb (**33%**), xifra que suposa més del doble que la registrada a la diòcesi de Barcelona (**16%**), que té el més baix.

En general, **durant l'any 2011 van arribar menys persones estrangeres als punts de servei de Càritas**, si comparem els percentatges amb l'any anterior.

Pel que fa a la feina, més de dos terços de les persones ateses per primera vegada no tenia feina ni en l'economia submergida. Sobre el total, **va créixer l'escletxa entre les persones que treballaven (el 12% amb un contracte) i les que estaven a l'atur (68%)**. El percentatge de persones a l'atur cresqué un **7%** mentre el de les que treballaven baixà un **3%**, respecte de 2010.

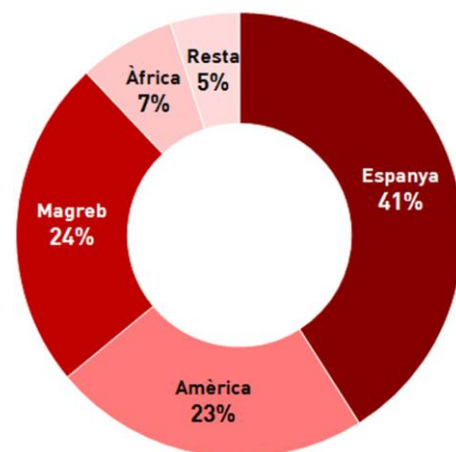
Per diòcesi, Barcelona tenia més persones a l'atur (**69%**) i Sant Feliu en tenia més treballant amb contracte (**14%**).

A moltes d'aquestes persones que estan a l'atur se'ls estan acabant les prestacions socials. Les entitats socials calculen que a finals de febrer hi havia ja unes 300.000 persones sense cap mena d'ingrés –salarial o per prestació social–. En aquestes condicions és molt difícil que puguin fer recerca activa de feina. I tot plegat les porta a la desesperació i a què predominin en elles els sentiments de ràbia i impotència.

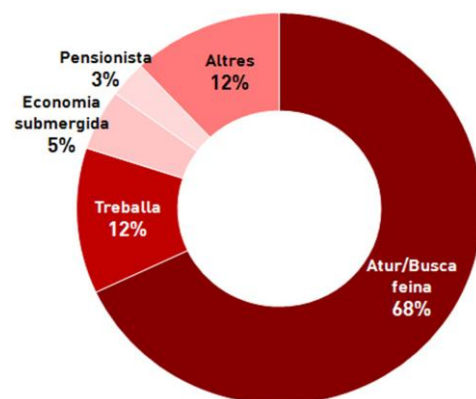
D'altra banda, atenent a la gran majoria de dones ateses, és previsible deduir que treballen, sobretot, en el sector serveis, especialment a l'àmbit domèstic i d'atenció a persones grans,

45

ZONA DE NAIXEMENT

SITUACIÓ LABORAL

segurament el més precari i, en força casos, dins l'economia submergida. També són les dones les que majoritàriament perceben una prestació de la RMI, el 62%, segons la Generalitat de Catalunya.

El mercat negre de treball està retrocedint entre les persones ateses, just quan les dades oficials apunten a què entre el 55% i el 70% del sector serveis es manté en l'economia submergida, i cal atribuir-ho a què una part s'ha regularitzat a partir de l'aprovació de la nova llei del Servei Domèstic i a què, com que la taxa d'atur és tan elevada, les persones de nacionalitat espanyola s'han d'incorporar al treball irregular per tirar endavant, expulsant les estrangeres d'aquest mitjà de supervivència.

Precisament, **la gran majoria de les persones amb menys recursos són estrangeres** –aquest grup suporta una taxa de risc d'exclusió que supera el 32%–, i actualment, **moltes estan al llindar de l'exclusió perquè en perdre la feina es queden en situació irregular**. Una situació que les deixa al marge de l'ajuda social i de l'atenció sanitària.

En resum, la realitat que constatem des de Càritas ens mostra com **s'està enquistant la pobresa i l'exclusió** en una societat que es considerava a si mateixa com una de les més benestants del context espanyol.

La radiografia resultant, però, ens mostra com, una vegada més, les receptes aplicades per curar-nos de la crisi –els retalls al benestar social: sanitat, educació, serveis de dependència, transferències socials, habitatge social, serveis socials, etc.– no han donat resultat i, contràriament a això, estan fent créixer el nombre de persones en exclusió o en risc d'estar-ho.

El que ens vénen a dir aquestes dades és que **és moment de començar a introduir estímuls econòmics que generin ocupació**, abans que la situació no es converteixi en irreversible. Ara mateix, **el problema més gran no és el fet de no tenir feina, sinó que s'està perdent la possibilitat de trobar-ne: s'està perdent l'ocupabilitat**.

Si les persones no poden treballar i es destrueixen les xarxes d'atenció de l'Estat del Benestar, no haurem de parlar d'una "generació perduda", sinó que haurem perdut tota possibilitat de regeneració.

Entre les persones ateses per primera vegada, més de dos terços no tenia feina ni en l'economia submergida

Ajudes econòmiques a necessitats bàsiques

L'any 2011, **Càritas Diocesana de Barcelona** va invertir en ajudes a necessitats bàsiques **3.259.752€**, un **30%** més que el 2010. Que amb els **1.639.200€** que han invertit les **Càritas** parroquials i arxiprestals i els **2.284.000€** gestionats del programa Caixa Proinfància en alimentació i higiene, sumen **7,2 milions d'euros**.

Fa uns anys, les persones que s'adreçaven a **Càritas** necessitaven ajuda per pagar el material escolar dels fills o una ajuda per completar l'alimentació o diners per pagar un rebut de l'aigua o del llum. Ara en canvi, en molts casos, els lots que es donen són l'única font d'alimentació que tenen i, a més, els cal ajuda per pagar el lloguer, els subministres, l'escola... Tot a la plegada.

Les famílies viuen només el present, i amb molta inseguretat i inestabilitat, perquè no disposen d'uns ingressos suficients per alimentar-se adequadament. Això repercuteix en els infants, de tal manera, que estem començant a trobar-nos, a més d'adults, amb infants i adolescents mal alimentats.

Viure al límit de les possibilitats genera molt d'estrès i molt malestar en les famílies, una angoixa que es trasllada a tots els membres, inclosos els més petits. I això repercuteix, també, en la salut física i mental, que es va deteriorant. Veiem sovint somatitzacions fruit de la precarització de les seves vides.

Molt probablement, si no hi ha hagut una fractura social és perquè les famílies estan fent un sobre esforç d'acolliment i ajuda, però cada vegada hi ha més famílies en les quals ningú té feina, on no hi ha ingressos i on els estalvis s'estan acabant. Per això ens preocupen tant les retallades dels recursos públics com que el **29%** de les persones ateses per **Càritas** (el **32%** de les ateses per primera vegada) hagin vingut adreçades pels serveis socials públics. Si no es destinen recursos a la protecció de les persones que més ho necessiten és previsible que la situació encara empitjori més.

Servei d'Ajudes Econòmiques: Ajudes directes i en metàl·lic

Del total d'ajudes, **es van donar directament en metàl·lic 2.505.385€** (un **23%** més que l'any anterior) **a un total de 3.028 llars** (un **17%** més que el 2010).

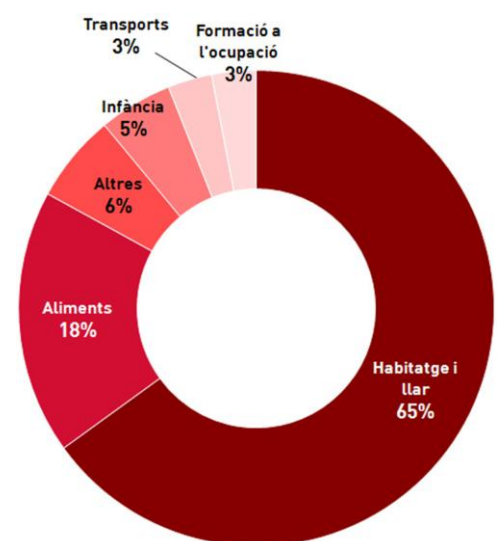
Respecte de l'any anterior, les ajudes per a aliments foren un 35% superiors i les destinades a l'habitatge i la llar un 41% més altes.

Respecte del capítol d'habitatge, la partida més important correspongué a les ajudes destinades al pagament

47

Estem començant a trobar-nos amb infants i adolescents que estan mal alimentats

AJUDES ECONÒMIQUES DIRECTES I EN METÀL·LIC

d'habitacions de relloguer (57%). Però cal destacar, també, que el 8% del pressupost (el 5% sobre el total) serví per pagar hipoteques. Aquest concepte –que fins el 2009 era quasi inapreciable i s'incloïa dins del calaix de sastre “Altres”–, al 2010 ja suposà l'1% del total d'ajudes econòmiques directes i el 2% de les específiques d'habitatge. Això vol dir que **s'ha multiplicat per 5 l'ajuda econòmica per aquest concepte en tres anys.**

D'altra banda, **els diners destinats a la partida d'Infància es destinaren, principalment a pagar llars d'infància (52%) i menjadors escolars (19%).** La diòcesi de Terrassa fou la que destinà més diners a despeses relacionades amb aquest epígraf (9%).

El volum més gran de diners invertits en ajudes econòmiques a necessitats bàsiques correspongué a la diòcesi de Barcelona (72% del total).

La diòcesi que destinà més diners a Aliments fou la de San Feliu, que també registrà la taxa de creixement més alta d'aquesta partida (53%).

A Terrassa augmentaren les despeses relacionades amb la Salut el 63% respecte de 2010.

La diòcesi de Sant Feliu va ser l'única en la qual baixaren les despeses per pagar el retorn al país d'origen a les persones ateses. A Terrassa, aquest concepte registrà un increment de 198%. Les persones veuen que no els queda cap possibilitat de viure dignament aquí, que ho han perdut tot i preferirer retornar al seu país, renunciant al seu projecte migratori perquè allà la majoria tenen família que els pot acollir.

Moltes d'aquestes persones retornades, sobretot d'Equador, Perú, Bolívia i Brasil, es varen nacionalitzar durant l'època de bonança i han hagut de tornar al seu país en perdre la feina.

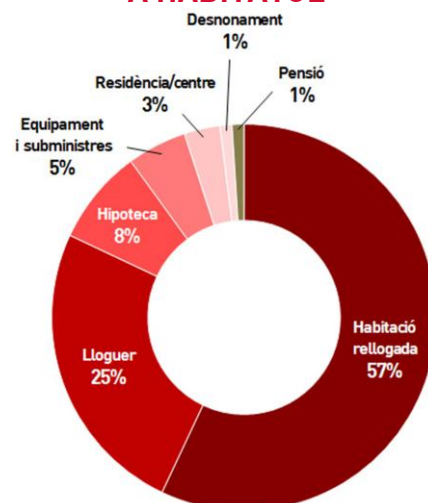
Ajudes en espècie: Lots d'aliments diocesans i parroquials

A les ajudes donades en diners cal sumar-hi els aliments repartits en espècie, amb un cost total de **754.367€**.

Una part (**269.000€**) s'ha repartit lot a lot a **809** famílies (1.353 persones)

També s'hi ha de sumar les quantitats que **Càritas Diocesana de Barcelona** va donar a les parròquies per tal que les repartissin directament a les seves comunitats: **485.367€** i els **2.284.000€** del programa Caixa Proinfància en alimentació i higiene.

AJUDES ECONÒMIQUES DIRECTES I EN METÀL·LIC PER A HABITATGE

El 52% dels diners destinats a Infància foren per pagar llars d'infància

9. Treball en xarxa: Entitats a les quals Càritas dóna suport

El treball en xarxa és un dels principis de l'acció social de Càritas. Per això, són moltes les entitats que reben el suport de Càritas i amb les quals col·laborem per tal d'estendre l'acció social al territori de les tres diòcesis.

Amb aquestes entitats i institucions Càritas hi té diferents graus d'implicació i de col·laboració econòmica i tècnica.

Per àmbits són:

Acollida i acompanyament

CIM Mataró

Ajut a necessitats bàsiques

Bona Voluntat en Acció

Família i infància

Associació Educativa Itaca

Associació Solidària - La Llumeneta

Aula Jove

Centre obert Rialles

EQMON, Associació pel Quart Món

Esplai Esquitx

Esplai Lluís M. Chanut

Fundació ACIS

Fundació Amics de Foucault - Reforç escolar a Gràcia

Fundació Ateneu Popular Sant Roc

Fundació Carles Blanch

Fundació La Vinya d'acció social

Fundació Mans a les mans

Fundació Pare Manel

Fundació privada CEL- Bon Pastor

Fundació Privada La Salut Alta

Fundació Social del Raval

Germanes Oblates - El lloc de la dona

Matern Infantil - Pq. Mare de Déu de les Neus

OBA - Organisme Benèfic Assistencial

Reforç escolar i educatiu El Submarí

Formació i inserció sociolaboral

Anem per Feina

Associació Estel Tàpia

Associació In Via

Associació Conreu Sereny

Fundació Ared

Escola Social - Pq. Sant Enric d'Ossó

Fundació Èxit

Fundació Comtal

Fundació Formació i Treball

Fundació Santa Magdalena – Sastrinyols
Punt d'acollida Apropem-nos

Gent gran

Associació Perceptors Pensions Baixes
Fundació Fias - Prisba
Fundació Temps de viure

Sense llar

Associació per la reinserció social Lluç Quatre
Centre Abraham
El Xiprer
Fundació Benallar
Fundació Busquets
Fundació Habitatge Social
OBINSO - Obra Integració Social
Projecte Sostre - Pq. Sant Miquel del Port

Inserció social penitenciària

Espai Refer vides
Projecte Enllaç

Migració i Codesenvolupament

Asociación Casa de Servicios de desarrollo comunitario - Pq. Tomas Apóstol, Paquip, (Guatemala)
Association JUK - Escuela Salesiana Kenitra (Marroc)
Centro Filipino Tuluyan San Benito
Hijas de la Caridad Ksar el Kebir (Marroc)

Salut

Centre Català de Solidaritat (CECAS)

D'altra banda, algunes entitats també han rebut suport de Càritas diocesana de Barcelona de manera puntual per cobrir necessitats bàsiques en emergències:

HAITÍ:

Centre Poveda
Enllaç
NPH
Vols
Fundación Juntos Mejor
Jesús Maria

PAKISTAN:

Jesús María

JAPÓ:

Youth For 3.11

XILE:

Cáritas Chile

ÀFRICA:

Foyer de l'Espérance
África Viva Fundación-Etiopia
Dominiques Anunciata
Iglesia de la Virgen Maria, El Bayadeya

Dins d'aquest capítol també cal tenir en compte l'ajuda que Càritas dóna a les parròquies de les tres diòcesis sota l'epígraf "Accions significatives" durant aquest període de crisi econòmica per a la compra d'aliments. **L'any 2011 Càritas hi va destinar un total de 485.367 euros.**

10. Balanç econòmic

La memòria econòmica recull els comptes consolidats de les 3 diòcesis: Barcelona, Sant Feliu, i Terrassa.

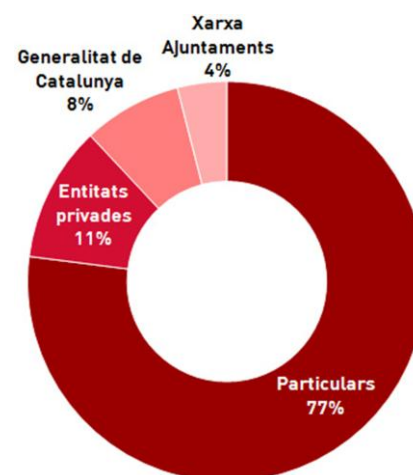
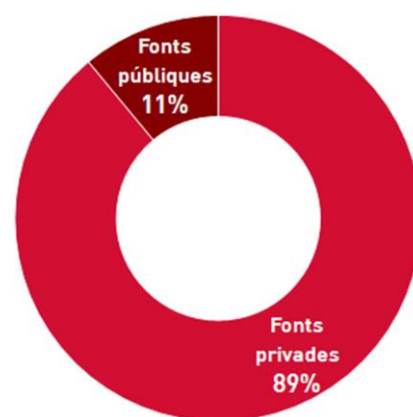
D'on vénen els ingressos gestionats per Càritas?

INGRESSOS	milers d'euros
FONTS PRIVADES	
Socis i donants	5.242
Campanyes	2.683
Càritas interparroquials	362
Herències en metàl·lic	2.724
Aplicació de donatius i herències d'anys anteriors	4.202
Prestacions de serveis i altres	1.249
Entitats privades	182
Empreses amb Cor	1.209
Aportacions usuaris	238
Donacions per a Càritas Internacional	471
TOTAL FONTS PRIVADES	18.562
ALTRES FONTS	
Aportacions Fons Social Europeu	93
Programa Caixa Proinfància Fundació "La Caixa" (1)	2.547
TOTAL ALTRES FONTS	2.640
FONTS PÚBLIQUES	
Generalitat, Xarxa Ajuntaments AMB i Diputació BCN (2)	2.740
TOTAL FONTS PÚBLIQUES	2.740
INGRESSOS TOTAIS	23.942

(1) Import total gestionat per Càritas dins el Programa Caixa Proinfància

(2) Subvencions i convenis amb administracions públiques

51

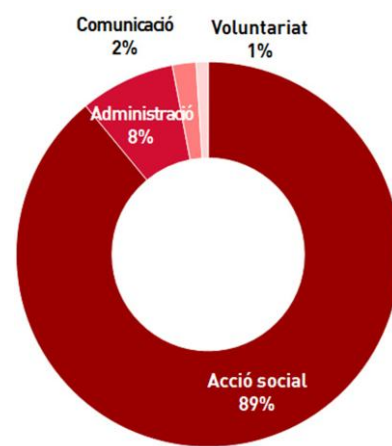
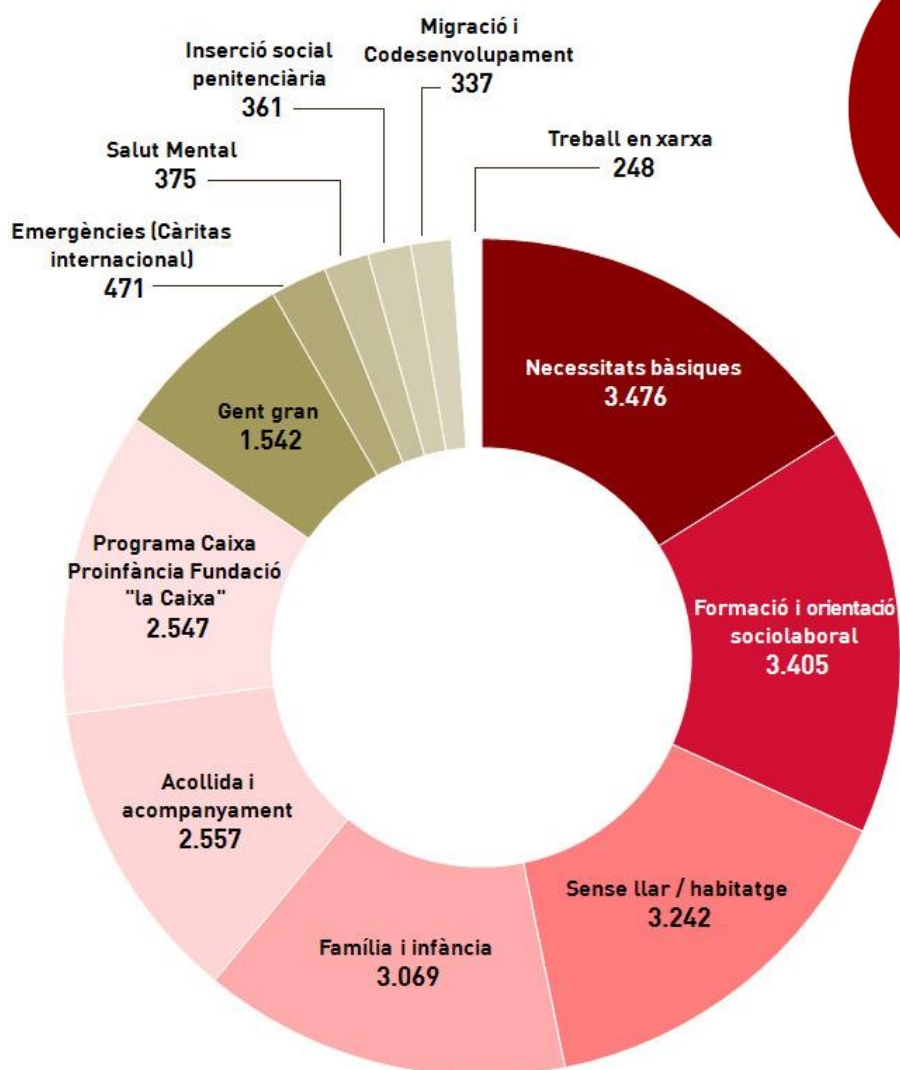

**Els ingressos
que hem
gestionat durant
2011 totalitzen
24 milions d'€**

En què s'apliquen?

DESPESES	milers d'euros
Atenció Social	16.830
Emergències Tercer Món (Càritas Internacional)	471
Programa Caixa Proinfància Fundació "La Caixa"	2.547
Amortitzacions projectes socials	1.781
Subtotal despeses acció social	21.629
Dinamització i acompanyament del voluntariat	381
Comunicació i sensibilització	495
Administració	1.859
DESPESES TOTALS	24.364
RESULTAT FINAL	-422
INVERSIONS EN NOUS PROJECTES	713

52

Els comptes estan auditats per l'auditoria Deloitte & Touche.

11. Agraïments

Vull donar les gràcies i expressar el meu afecte a tots els qui fan possible l'acció social i caritativa de l'Església enmig del món. Em consta com els membres de Càritas —Diocesana, Arxiprestals i Parroquials— s'estan multiplicant per donar solucions a tantes situacions de pobresa, patint ells mateixos, amb tots el qui sofreixen les diverses i doloroses circumstàncies.

Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de la diòcesi de Terrassa

Perquè l'acció social de Càritas sigui una realitat, cal sumar l'esforç i la dedicació de **les persones que hi treballen**, que posen en la seva tasca diària una gran dosi de compromís personal que supera amb escreix la responsabilitat laboral. Per a aquestes dones i homes, l'agraïment més sincer.

L'altre suport imprescindible de l'acció d'aquesta institució el formen la munió de persones que, fins i tot en els moments més difícils, fan les seves aportacions econòmiques per tal que les persones més desafavorides puguin viure una mica millor. A tots **els socis i donants** que creuen en la feina de Càritas, moltes gràcies!

També volem fer arribar el nostre agraïment a la **comunitat cristiana**, perquè el seu esforç no afluixa i segueix confortant totes aquelles persones que el busquen entre nosaltres. I molt especialment, al **voluntariat** per la seva inestimable tasca, en un any especialment difícil.

Volem agrair, també, les seves aportacions a les **organitzacions no lucratives** amb les quals treballem, a les **escoles**, que col·laboren amb Càritas activament, als **col·legis professionals** i a les **universitats** per les quals som referents de l'acció social, als **mitjans de comunicació**, que aquest any tant han contribuït, una vegada més, a difondre l'acció de Càritas i a les **Empreses, Entitats i Clubs amb Cor** que donen suport a les activitats i els projectes de la nostra institució.

Per últim, reconèixer d'una manera molt especial la tasca de les **entitats vinculades** a Càritas, perquè la seva labor contribueix a fer que l'acció social de la nostra institució sigui un referent en el territori.

Així, donem les gràcies al **Centre Català de Solidaritat (CECAS)**, per la seva feina amb persones afectades per drogodependències; a la **Fundació Privada Foment de l'Habitatge Social**, per fer realitat l'accés a un habitatge digne per a tantes persones que d'altra manera no ho aconseguirien i a l'**Organisme Benèfic-Assistencial (OBA)** per l'atenció que dona a les persones grans i als menors més vulnerables.

Entitats públiques i fundacions que donen suport a Càritas

ENTITATS PÚBLIQUES

AJUNTAMENT DE BADALONA
AJUNTAMENT DE BARCELONA
AJUNTAMENT DE CORNELLÀ
AJUNTAMENT DE EL PRAT DEL
LLOBREGAT
AJUNTAMENT DE GRANOLLERS
AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE
LLOBREGAT
AJUNTAMENT DE MATARÓ
AJUNTAMENT DE SANTA COLOMA DE
GRAMANET
AJUNTAMENT DE TERRASSA
CONSELL COMARCAL DEL VALLÈS
ORIENTAL
DIPUTACIÓ DE BARCELONA
GENERALITAT DE CATALUNYA
MINISTERIO DE SANIDAD Y POLÍTICA
SOCIAL E IGUALDAD ■

FUNDACIONS

ABADIA DE MONTSERRAT, 2025
"LA CAIXA"
ÀREA METROPOLITANA DE
BARCELONA
BANC DE SABADELL
CAIXA ENGINYERS
FUNDACIO CLAROR
CLUB NATACIÓ BARCELONA, Obra
SOCIAL
COMSA EMTE
CONVIURE
COTTET-MOR
DAMM
EMPRESARIAL CATALANA
FILLES DE LA CARITAT SANT VICENÇ
DE PAÛL
FUNDACIO FRANCESC CARBÓ COTAL
NSTITUT INDUSTRIAL I COMERCIAL
JESÚS SERRALLORMIGUEL TORRES
POLITÈCNICA DE CATALUNYA
PRIVADA ESADE
PRIVADA JAUME ESPONA
PRIVADA JOSEP MONCUSÍ CASTELLS
PRIVADA MIR PUIG
PRIVADA ROTARY CLUB BARCELONA
DIAGONAL

PRIVADA SANT LLORENÇ
PRIVADA TERRASSENCA DE ST.
GALDERIC
PRVADA ROCA I PI
RESIDÈNCIA SACERDOTAL SANT
JOSEP ORIOL
RUT
SANT LLORENÇ
SANT PERE CLAVER
VALLDEJUL
ABERTIS
ACCENTURE
AXA-WINTERTHUR
BARCLAY
CAJA DE AHORROS DE NAVARRA
INTERVIDA
MUTUA GENERAL DE SEGUROS
PRIVADA CARMEN Y LUIS BASSAT
PRIVADA CARMEN Y M. JOSÉ GODÓ
PRIVADA MATÍAS GOMÁ
PRIVADA MIARNAU
PRIVADA SAN JOAQUIN
ROYÁN VILLAR
SANTA MARIA
SOCIAL AUREA
TRIPARTITA
ZAMORANO BIEDMA
IBERCAJA OBRA SOCIAL
OBRA SOCIAL UNNIM ■

12. Càritas al territori. Punts d'acollida

Diòcesi de Barcelona - Ens trobareu a:

BADALONA

- Sant Marc, 4. Badalona. Tel. 934 602 878.
- Carmelites descalços. Sant Miquel, 44. Badalona. Tel. 934 602 878

BARCELONA

- Pl. Nova, 1. Barcelona. Tel. 933 013 550
- Via Laietana, 5. Barcelona. Tel. 932 687 910
- Alexandre Galí, 46-48. Barcelona. Tel. 934 086 337
- Mare de Déu del Port, 348. Barcelona. Tel. 934 210 011
- Almirall Cervera, 10. Barcelona. Tel. 933 013 550
- Agudells, 64. Barcelona. Tel. 934 071 984
- Pq. de Sant Andreu Pont, 1. Barcelona.
- Pq. Mare de Déu del Port. Sant Eloi, 9. Barcelona. Tel. 932 231 293
- Pq. Sagrada Família. Provença, 450. Barcelona. Tel. 934 360 795
- Pq. Sant Vicenç de Sarrià. Rector Voltà, 5. Barcelona. Tel. 932 030 907
- Pq. De Sant Medir. Constitució, 17. Barcelona. Tel. 934 216 527
- Pq. Sant Ramon Nonat. Av. Sant Ramon Nonat, 1. Barcelona. Tel. 934 400 284

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

- Càritas interparroquial de Cornellà de Llobregat. Buri, 8.

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

- Pq. Mare de Déu dels Desemparats. Mn. Jaume Busquets, 7. L'Hospitalet de Llobregat.
- Pq. Sant Joan Evangelista. Av. Europa, 30. L'Hospitalet de Llobregat.
- Pq. Mare de Déu de Bellvitge. Ermita, 63. L'Hospitalet de Llobregat.
- Pq. Santa Eulàlia de Provençana. Sant Eulàlia, 203. L'Hospitalet de Llobregat. Tel. 934 224 219

MATARÓ

- Centre Sant Pau. Bombers Madern i Clariana, 8. Mataró. Tel. 937 906 521

EL MASNOU

- Av. Mare de Déu del Pilar 51. 08320. El Masnou. Tel. 660 451 070 / 93 555 11 43

SANTA COLOMA DE GRAMENET

- Pq. de Santa Coloma. Pl. de l'Església, 3. Santa Coloma de Gramenet. Tel. 934 661 044

Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat - Ens trobareu a:

SANT FELIU DE LLOBREGAT

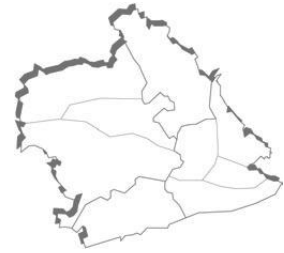
- C/ Armenteres, 35. Sant Feliu de Llobregat. Tel. 936322746

VILADECANS

- C/ Dr. Reig, 104. Viladecans. Tel. 936525760

VILAFRANCA DEL PENEDE'S

- C/ Font, 35. Vilafranca del Penedès. Tel. 938181378

57

Diòcesi de Terrassa - Ens trobareu a:

SABADELL

- Càritas Interparroquial de Sabadell. C/ La Salut, 42.. Sabadell. Tel. 937 255 553

TERRASSA

- Càritas Arxiprestal de Terrassa. C/ Topete, 23. Terrassa Tel. 937 808 788

MONTCADA I REIXACH

- Càritas de Montcada i Reixach. Pq. Santa Engràcia. C/ Viver, s/n. Montcada i Reixach
- Centre Cívic La Ribera. Escola Bon dia. C/ Llevant, 10. Montcada i Reixach. Tel. 935 648 804

RIPOLLET

- Càritas de Ripollet. C/ Montcada, 67. Ripollet Tel. 936 921 585

MOLLET

- Càritas de Mollet. C/De la Pau, 8. Mollet. Tel. 935 702 025

GRANOLLERS

- Càritas Vallès Oriental. Pq. Sant Esteve. Pl. de l'Església, 9. Granollers. Tel. 938 790 486
- Centre Pius XII. C/ Guayaquil, 72. Granollers.
- El Xiprer. C/ Josep Umbert, 145. Granollers. Tel. 938 791 292.

SANT CUGAT DEL VALLÈS

- Càritas St. Cugat. Pq. Sant Pere. Pl. de l'Om, 11. Sant Cugat del Vallès. Tel. 936 742 907

CERDANYOLA DEL VALLÈS

- Càritas Cerdanyola del Vallès. Pq. Sant Martí. C/ Església, 6. Cerdanyola del Vallès. Tel. 936 915 932

RUBÍ

- Càritas Rubí. Pq. St. Pere. Pl. Dr. Guardiet 6. Rubí. Tel. 936 991 205
- Centre Ca N'Oriol. Camí de Ca N'Oriol s/n. Rubí. Tel. 936 990 222

*"Quan tens un problema rere l'altre,
la sortida fàcil, a vegades, és molt destructiva.
Però Càritas em va rescatar. Ara sóc
conscient que el més important a la vida no és
aconseguir coses, sinó donar als altres".*

Josep (Persona atesa)

*"Fent de voluntària comprovo que tothom
és susceptible de fer un canvi. Cada dia
em fan créixer com a persona,
són gent amb una gran escola de la vida."*

Rebeca (Voluntària)

*"Tot i que em costa sostenir la quota,
vull mantenir-la perquè hi ha persones
que estan pitjor".*

Joan (Donant)

*"Tinc la seguretat que el que dono
arribarà a bon port".*

Cristina (Sòcia)

Càritas diocesana de Barcelona,
Sant Feliu de Llobregat i Terrassa
933 446 900 www.caritasbcn.org

www.facebook.com/caritasbarcelona

www.twitter.com/caritasbcn

Càritas

Un NO per a ningú.

